

PRILOG 5.
OBRAZAC NAKNADNE PROCJENE UČINAKA PROPISA

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Naziv zakona:	Zakon o gospodarenju otpadom	
1.2.	Broj "Narodnih novina"	84/21	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	NE	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	DA	Naziv pravne stečevine EU: Primjenom Zakona o gospodarenju otpadom preuzeti su akti Europske unije: 1. Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.) 2. Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada (SL L 150, 14. 6. 2018.) 3. Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 150, 14. 6. 2018.) 4. Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 365, 31. 12. 1994.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.)

		5. Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 150, 14. 6. 2018.) 6. Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.) kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 150, 14. 6. 2018.) 7. Direktiva 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 102, 11. 4. 2006.) 8. Direktiva (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L 155, 12. 6. 2019.) i 9. Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.). Primjenom Zakona o gospodarenju otpadom osigurana je provedba akata Europske unije: 1. Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/2174 od 19. listopada 2020. o izmjeni priloga I.C, III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbe (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 433, 22. 12. 2020.) i 2. Uredba (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i vijeća od 25. studenoga 2002. o statističkim podacima o otpadu (SL L 332, 9.12.2002), kako je

			zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU) br. 849/2010 od 27. rujna 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima o otpadu (SL L 253, 27. 9. 2010.).
2.	ANALIZA POSTIGNUTIH REZULTATA PRIMJENE ZAKONA		
2.1.	<i>Ukratko objasniti koji su postignuti rezultati primjene zakona u području koje se uredilo Zakonom. Objasniti koji su nastali ishodi primjene Zakona u odnosu na utvrđeni problem i razloge zbog čega je usvojen Zakona.</i> <i>Jasno utvrdite da li su postignuti ciljevi koji su se htjeli postići donošenjem Zakona uzimajući u obzir primjenu Zakona u razdoblju od stupanja na snagu Zakona do trenutka izrade naknadne procjene učinaka propisa</i> 2.1.1. Neusklađenost zakonodavstva Prije primjene Zakona, nacionalno zakonodavstvo nije bilo usklađeno s direktivama iz područja gospodarenja otpadom. Cilj Zakona je bilo usklađenje sa slijedećim direktivama: - Direktiva (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 150, 14. 6. 2018.) - Direktiva (EU) 2018/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada (SL L 150, 14. 6. 2018.) - Direktive (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.) - Direktive (EU) 2018/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.) - Direktiva (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L 155, 12. 6. 2019.) Donošenjem Zakona nacionalno zakonodavstvo je usklađeno sa navedenim direktivama u mjeri u kojoj su one prenesene Zakonom, dok će se prestali dio uskladiti donošenjem podzakonskih akata. Kao posljedica usklađenja nacionalnog zakonodavstva s navedenim direktivama propisani su novi „viši“ ciljevi odvajanja, recikliranja, ograničenja odlaganja otpada, kao i zabrane stavljanja na tržište određenih jednokratnih plastičnih proizvoda i plastičnih vrećica za nošenje debljine manje od 50 mikrometara uz izuzetak vrlo laganih plastičnih vrećica za nošenje. 2.1.2. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske (NN 321/21) ukinute su određene odredbe Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17 i 84/19), te je, u bitnom, bilo potrebno Zakonom omogućiti razvrstavanje korisnika javne usluge javne usluge na kućanstva i koji nisu kućanstva, da ugovorna kazna, kako je bila propisana Uredbom, kao dio strukture cijene javne usluge, izlazi izvan okvira ovlaštenja određenog Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, te da je kao temeljna godina za izračun količine otpada, za koju se plaća poticajna naknada bila određena 2015. godina zbog čega su određene jedinice lokalne samouprave bile zakinute i zapravo „kažnjene“ jer su i prije 2015. godine uspješno uspostavile učinkoviti sustav i postigle dobre rezultate odnosno visoki postotak odvajanja otpada, a što način izračuna poticajne naknade nije uzimao u obzir čime su te JLS stavljene u neravnopravni položaj, te kako takva mjera nije bila dovoljno stimulativna za JLS i nije pravedna u smislu jednake tretiranosti JLS. Slijedom toga, Zakonom:		

- su propisane kategorije korisnika javne usluge (kućanstvo i nije kućanstvo)
- je propisano da je ugovornu kaznu korisnik javne usluge dužan platiti davatelju usluge ako ne ispunjava propisane obveze, a iznos ugovorne kazne se iskazuje kao zasebna stavka na računu za javnu uslugu i nije dio strukture cijene javne usluge
- je propisan izračun poticajne naknade na način koji ne uključuje 2015. kao baznu godinu i ne uključuje izuzetke od plaćanja, već se izračunava na temelju postignutih rezultata pojedine JLS za prethodnu kalendarsku godinu

Sukladno navedenom, ciljevi u svezi usklađenja propisa s Odlukom Ustavnog suda Republike (NN 321/21) su ispunjeni.

Stupanjem na snagu Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21) (poveznica se nalazi u Prilogu 2. ovoga dokumenta) prestao je važiti Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) (poveznica se nalazi u Prilogu 1. ovoga dokumenta).

Obrazloženje Vlade Republike Hrvatske o razlozima donošenja zakona o gospodarenju otpadom i pitanjima koja se uređuju tim Zakonom nalazi se u Prilogu 9. Izvadak iz materijala sa 66. sjednica Vlade Republike Hrvatske od 8. 7. 2021. godine sadržanih u Konačnom prijedlogu Zakona o gospodarenju otpadom.

Sveobuhvatni učinci primjene Zakona nisu još ostvareni iz razloga jer podzakonski akti kojima se namjerava ostvariti značajne učinke na sustav gospodarenje otpadom nisu na snazi, a Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine (poveznica se nalazi u Prilogu 6. ovoga dokumenta) je donesen krajem lipnja 2023. godine te mjere još nisu provedene. Sveobuhvatni učinci Zakona moći će se u cijelosti ocijeniti nakon što se provedu mjere propisane Planom i provedu mjere iz podzakonskih akata koje će ostvariti značajne učinke u gospodarenju otpadom:

- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku
- Pravilnik o posebnim kategorijama otpada u sustavu Fonda
- Uredba o naknadi gospodarenja otpadom i povratnoj naknadi
- Uredba o naknadi za odlaganje otpada.

2.1.3. Ciljevi Zakona, kako su određeni u dijelu „Područje primjene Zakona“

2.1.3.1. sprečavanje ili što više smanjivanje štetnih učinaka na okoliš i sve opasnosti za zdravlje ljudi zbog odlaganja otpada, te smanjenje negativnih učinaka nastanka otpada i gospodarenja otpadom

Sustav gospodarenja otpadom kao i uređivanje tog sustava obavlja se radi zaštite okoliša i ljudskog zdravlja.

Sustav gospodarenja otpadom uređuje se propisivanjem mjera koje uključuju:

- sprečavanje nastanka otpada
- smanjenja rizika koje može uzrokovati otpad, što uključuje zahtjeve za proizvod koji se stavlja na tržište (npr. sadržaj teških metala), obveze u sustavu proširene odgovornosti proizvođača otpada uključujući i sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, postupanje s otpadom uključujući obveze proizvođača otpada i posjednika otpada, zahtjeve i obveze (temeljni zahtjevi gospodarenja otpadom) koje treba ispuniti osoba koje obavljaju djelatnosti gospodarenja otpadom (prijevoz, trgovina, posredovanje, sakupljanje, uporaba i zbrinjavanje), zatvaranje određenih odlagališta otpada, ograničenja u svezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada itd.

- provođenje nadzora izvršenja obveza.

Propisivanjem mjera za sustav gospodarenja otpadom navedeni cilj je djelomično ostvaren, cjelovito ostvarenje će se ostvariti provedbom dodatnih mjera koje se planiraju primijeniti stupanjem na snagu podzakonskih akata u svezi sustava proširene odgovornosti proizvođača proizvoda i sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada u narednom razdoblju.

2.1.3.2. smanjenje ukupnih učinaka uporabe sirovina, poboljšanje učinkovitosti uporabe sirovina i povećanje recikliranja i ponovnog korištenja reciklata

Potreba za sirovinom se dijelom (ovisno o naravi sirovine) može nadomjestiti korištenjem odgovarajućeg otpada provedbom postupka uporabe, te u tu svrhu primijenjene su dvije mjere:

- „ukidanje statusa otpada“, za što su zahtjevi, u bitnome, slični odgovarajućim zahtjevima koji su bili propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom uz dodanu mogućnost da se ukida status otpada i za proizvode koji nisu određeni Pravilnikom o ukidanju statusa otpada (NN 55/23) i
- „recikliranje u sklopu proizvodnog procesa“, koje se može ostvariti dozvolom za gospodarenje otpadom ili upisom oporabiljela u Očevidnik sakupljača i oporabiljela, a što uključuje korištenje otpada umjesto primarne sirovine u sklopu proizvodnog procesa čime za nastali proizvod nije potrebno ukidati status otpada u posebnom postupku u slučaju da svrha proizvodnog procesa nije gospodarenje otpadom već proizvodnja proizvoda iz primarne sirovine koja nije otpad, a recikliranjem otpad zamjenjuje dio ili u cijelosti primarnu sirovinu.

Propisivanjem ove dvije mjere, nadležnosti za rješavanje zahtjeva za ishodenje dozvole za gospodarenje otpadom odnosno nadležnosti za rješavanje zahtjeva za upis oporabiljela u Očevidnik sakupljača i oporabiljela, te propisivanjem nadležnosti za obavljanje nadzora nad navedenim, smatramo da je cilj „smanjenja ukupnih učinaka i poboljšanja učinkovitosti uporabe sirovina, te povećanje recikliranja i ponovnog korištenja reciklata“ ostvaren.

2.1.3.3. sprječavanje ili smanjenje nastanka otpada

Primjenom Zakona sprečavanje nastanka otpada provedeno je putem mjere „nusproizvod“, mjere „centar za ponovnu uporabu“, zabranama stavljanja određenih proizvoda na tržište i mjerama propisanih Programom sprečavanja nastanka otpada.

2.1.3.3.1. Zabrane stavljanja proizvoda na tržište

Zabranjeno je stavljanje na tržište:

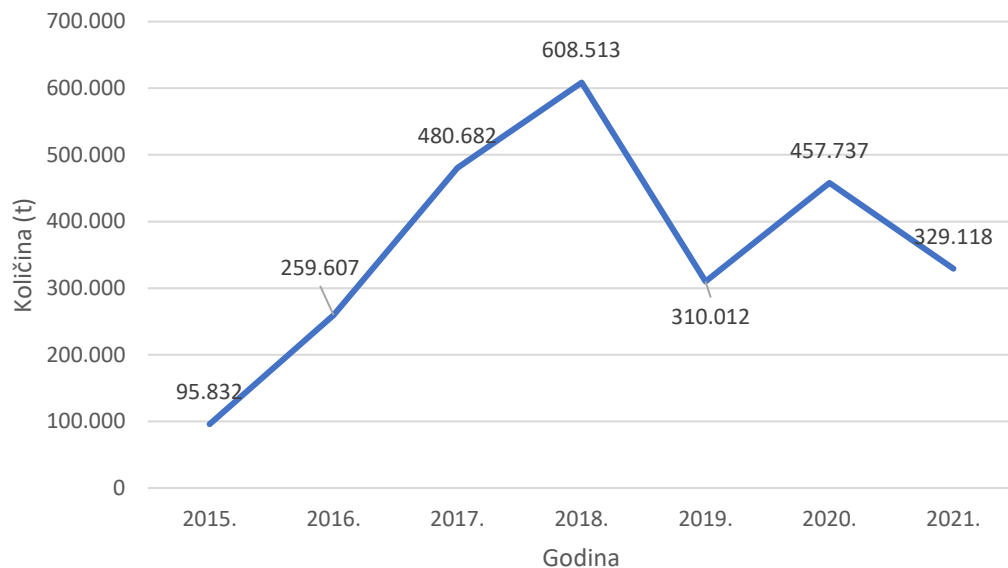
- plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u Popisu B Dodatka III Zakona
- proizvoda koji su načinjeni od oksorazgradive plastike
- laganih plastičnih vrećica za nošenje osim vrlo laganih plastična vrećica za nošenje.

Primjenom Zakona navedena zabrana je spriječila nastanak otpada od tih vrsta proizvoda.

2.1.3.3.2. Mjera "nusproizvod"

Mjera „nusproizvod“, koja je bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je, u bitnim elementima, zadržana u Zakonu. Ukupno u Republici Hrvatskoj je upisano oko 280 osoba u Očevidnik nusproizvoda. Poveznica na Očevidnik nusproizvoda je dostupna u Prilogu 10. ovoga dokumenta. Pregled dostupnih podataka o nusproizvodima dan je u poglavlju 15.4.1. Provedba mjera planiranja i drugih ekonomskih instrumenata kojima se promiče učinkovita uporaba resursa i odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2023.-2028.:

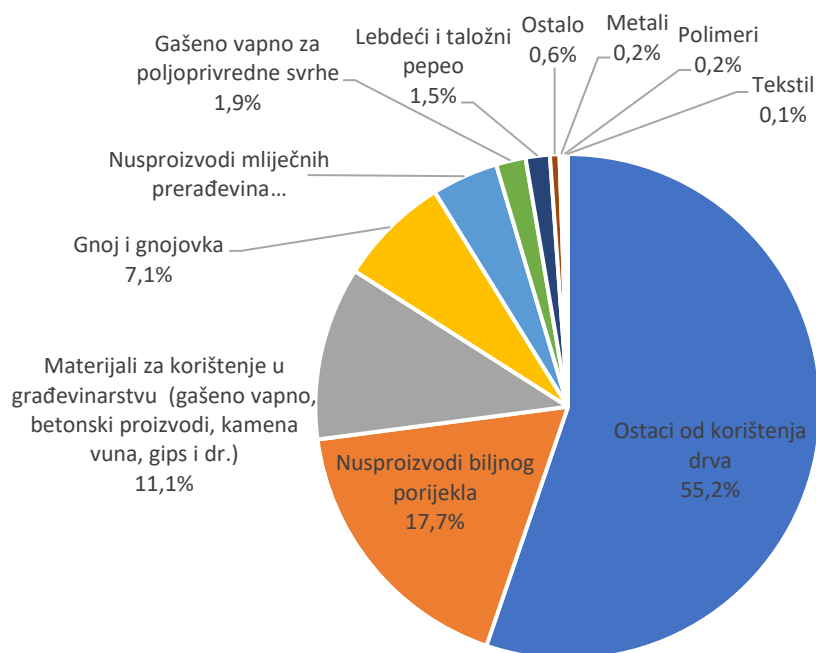
„S obzirom da u svakom proizvodnom procesu osim proizvoda odnosno materijala koji se namjerno proizvode nastaje jedan ili više tvari/materijala koji nisu glavni cilj proizvodnog procesa, a čije nastajanje se ne može izbjeći, iznimno je važno znati prepoznati u kojem trenutku određeni materijal stvarno postaje otpad odnosno nusproizvod kako bi se izbjegla šteta za okoliš, ali i nepotrebni troškovi za poslovanje. Porast broja registriranih proizvođača nusproizvoda kao i povećanje količina nusproizvoda tijekom razdoblja od 2015. do 2020. godine pokazuje kako je sve više poslovnih subjekata svjesno navedenih prednosti. U razdoblju od 2015. do 2018. godine bilježi se godišnje povećanje prijavljenih količina nusproizvoda u prosjeku od 20 %, nakon čega u 2019. godini slijedi pad od 49 % u odnosu na prethodnu godinu. U 2020. godini ponovo se evidentira porast i to za 48 %, a u 2021. godini pad količina za 28 %. (Slika 73.).

Izvor: MINGOR

Slika 73. Pregled prijavljenih količina nusproizvoda u razdoblju od 2015. do 2021. godine

U 2021. godini u ukupnoj količini nusproizvoda (329.118 tona) najveći dio otpada na ostatke od drva (55,2 %), nusproizvode biljnog porijekla (17,7 %) kao što su dijelovi voća i povrća, pivski trop i dr. te na nusproizvode koji su dalje namijenjeni za korištenje u građevinarstvu poput betonskih nusproizvoda, kamene vune, gipsa, lomljene cigle i dr.) (Slika 74.).

Izvor: MINGOR

Slika 74. Udjeli pojedinih vrsta nusproizvoda u ukupno nastaloj količini u 2021. godini

“

2.1.3.3.3. Mjera „centar za ponovnu uporabu“

Mjera „centar za ponovnu uporabu“ je mjera koja nije bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, u sklopu koje je predviđen postupak dekategorizacije statusa otpada, čime se omogućava stavljanje robe na tržište koje ne uključuje samo tvrtke koje gospodare otpadom.

2.1.3.3.4. Program potpora

Primjenom Zakona Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: MINGOR) i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU), u skladu s propisom kojim se uređuju državne potpore, potiču sprječavanje nastanka otpada, odgovarajući dizajn proizvoda i dijelova proizvoda, povećanje udjela ponovno uporabljive ambalaže koja se stavlja na tržište, ponovnu uporabu ambalaže, postizanje ciljeva smanjenja korištenja plastičnih vrećica, promicanje aktivnosti pripreme za ponovnu uporabu i uspostavu mreža za pripremu za ponovnu uporabu i popravak i potporu.

Program dodjele potpora za navedene aktivnosti nije donesen.

2.1.3.3.5. Ostale mjere sprečavanja nastanka otpada

Ostale mjere sprečavanja nastanka otpada određena su Programom sprečavanja nastanka otpada, koji je dio Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2023.-2028.:

- jačanje okvira politika za prijelaz na kružno gospodarstvo u građevinskom sektoru
- jačanje okvira politika za sprječavanje nastanka otpada od hrane
- unaprjeđenje sustava praćenja podataka o biootpadu
- promicanje kućnog kompostiranja
- poticanje smanjenja potrošnje plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu
- poticanje kupovine ‘zelenih’ proizvoda i usluga
- jačanje svijesti, edukacija o sprječavanju nastanka otpada i razmjena dobre prakse

- promicanje eko-dizajna (sustavne integracije aspekata zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem unapređenja ponašanja proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša u cijelom životnom vijeku proizvoda)
- promicanje provjerenih sustava za gospodarenje okolišem, uključujući sustave EMAS i ISO 14001

- izrada Plana sprječavanja nastanka otpada

- poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

Mjere propisane navedenim programom nisu provedene jer je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine donesen krajem lipnja 2023. godine. Dodatno, provodi se i mjera „Portal sprječavanja nastanka otpada“, dostupan putem poveznice: <https://sprjecavanjeotpada.azo.hr>, dok su podaci o radu portala dostupni u Prilogu 12. ovoga dokumenta.

Cilj „sprječavanje ili smanjenje nastanka otpada“ je djelomično ostvaren, a do cjelovitog ostvarenja ovoga cilja potrebno je donijeti program dodjele potpora kojim se potiče sprečavanje nastanka otpada i provesti mjere propisane programom sprečavanja nastanka otpada.

2.1.4. uspostava kružnog gospodarstva i promicanja prelaska na kružno gospodarstvo s inovativnim i održivim poslovnim modelima, proizvodima i materijalima

„Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo“ Europske komisije (poveznica se nalazi u Prilogu 8. ovoga dokumenta) u dijelu koji se odnosi na gospodarenje otpadom predviđa postupanje institucija EU u promjeni legislative, u čemu sudjeluje i Republika Hrvatska, kao zemlja članica. Izmjena EU legislative odnosi se na:

- otpad od električne i elektroničke opreme
- otpadne baterije
- otpadna vozila
- otpadna ambalaža
- otpadna plastika
- otpadni tekstil
- građevni otpad
- stvaranje funkcionalnog tržišta EU-a za sekundarne sirovine
- pravila o izvozu otpada iz EU-a.

Primjenom Zakona Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine (NN 84/23) kojim se planira provedba mjera koje su u skladu s načelima kružnog gospodarstva.

Uzevši u obzir da navedene promjene EU legislative nisu u cijelosti donesene, te da mjere određene Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028. nisu provedene, ovaj cilj nije ostvaren.

Za cjelovito ostvarenje ovoga cilja potrebno je da navedene izmjene EU legislative stupe na snagu, da se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenesu odgovarajuće odredbe te EU legislative, te da se provedu mjere planirane Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028.

2.1.5. osiguranje primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom

Primjenom Zakona određena je obveza donositelja da podzakonski akt, odluka, plan ili program koji se donosi temeljem toga Zakona mora biti usklađen s propisanim redom prvenstva, što uključuje odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada jedinica lokalne samouprave, te nacionalni i županijski planovi gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine (NN 84/23) je donesen, dok županijski planovi još nisu doneseni, te će se usklađenost tih planova sa propisanim zahtjevom moći ocijeniti tek po donošenju.

2.1.5.1. Obveza gospodarenja otpadom sukladno redu prvenstva

Primjenom Zakona određena je obveza da je davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada dužan gospodariti s odvojeno sakupljenim komunalnim otpadom sukladno redu prvenstva. Propisivanjem ove obveze, prekršajne odredbe, te osiguravanjem nadzora izvršenja obveze putem komunalnog redarstva jedinice lokalne samouprave smatramo kako je ovaj dio cilja ostvaren.

2.1.5.2. Poticanje primjene reda prvenstva

Zakonom je propisno da MINGOR i FZOEU u skladu s propisom kojim se uređuju državne potpore, potiču primjenu reda prvenstva gospodarenja otpadom.

Program dodjele potpora kojim se potiče primjena reda prvenstva nije donesen.

Cilj „osiguranje primjene reda prvenstva gospodarenja otpadom“ je djelomično ostvaren, a do potpunog ostvarenja potrebno je donijeti program dodjele potpora koji uključuje poticanje primjenu reda prvenstva gospodarenja otpadom.

2.1.6. zbrinjavanje otpada koji nije oporabljen na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne šteti okolišu

2.1.6.1. Obveza predaje miješanog komunalnog otpada u centar za gospodarenje otpadom

Primjenom Zakona određena je obveza:

- davatelja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada da preda miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom

- izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave da osigura da davatelj javne usluge preda miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom i sa sklopi sporazum sa trgovačkim društvom koje upravlja centrom kojim se uređuje predaja miješanog komunalnog otpada. S obzirom da su u funkciji tri centra (CGO Marišćina, CGO Kaštijun i CGO Bikarac), da su četiri centra u izgradnji (CGO Biljane Donje, CGO Babina gora, CGO Lećevica i CGO Lučino razdolje), a četiri centra su u različitim fazama uspostave koje prethode gradnji (CGO Piškornica, CGO Orlovnjak, CGO Šagulje i CGO Zagreb), izvršenje obveza predaje miješanog komunalnog otpada u centar još nije moguće na čitavom teritoriju Republike Hrvatske. Pregled informacija o gospodarenju komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj dostupan je putem Izvješća o nastalom i odloženom komunalnom otpadu za 2022. godinu (Prilog 11. ovoga dokumenta) i Izvješća o komunalnom otpadu za 2022. godinu (Prilog 14. ovoga dokumenta).

2.1.6.2. Obveza uspostave reciklažnih dvorišta

Primjenom Zakonom određena je jedinicama lokalne samouprave i Gradu Zagrebu obveza uspostave određenog broja reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta kako bi se opasni komunalni otpad i druge vrste otpada mogle lokalno odvojeno prikupljati i potom oporabiti odnosno zbrinuti.

Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2023. – 2028. u poglavlju „2.4.1.1. Reciklažna dvorišta“ dan je pregled stanja reciklažnih dvorišta:

”

2.4.1.1. Reciklažna dvorišta

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina opasnog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada i drugih propisanih vrsta otpada. Kako bi se osigurala dostupnost usluge odvojenog sakupljanja opasnog komunalnog otpada i drugog komunalnog otpada, ZGO JLS-ovima propisuje obvezu osiguranja uspostave minimalnog broja reciklažnih dvorišta ili mobilnih jedinica sukladno uvjetima definiranim člankom 84. toga Zakona ¹. Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je bez naknade zaprimiti opasni komunalni otpad, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad koji je nastao kod korisnika usluge razvrstanog u kategoriju kućanstvo na odgovarajućem području JLS za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište.

Kao rezultat ulaganja u sustav za odvojeno sakupljanje otpada u sklopu kojeg se provodila i izgradnja reciklažnih dvorišta, u razdoblju od 2015. godine nadalje bilježi se značajan porast broja reciklažnih dvorišta upisanih u Očevidnik reciklažnih dvorišta odnosno u Evidenciju prijevoznika otpada, posrednika otpadom, trgovaca otpadom i reciklažnih dvorišta ². U 2015. godini bilo je evidentirano 34 reciklažnih dvorišta, dok ih je u 2021. godini bilo 376.

Do kolovoza 2022. godine evidentirano je ukupno 417 reciklažnih dvorišta, od čega 246 stacionarnih i 171 mobilnih reciklažnih dvorišta koja se nalaze na području 397 JLS odnosno na 71 % postojećih JLS. Županijski razmještaj reciklažnih dvorišta daje se na slici 48.

¹ Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je:

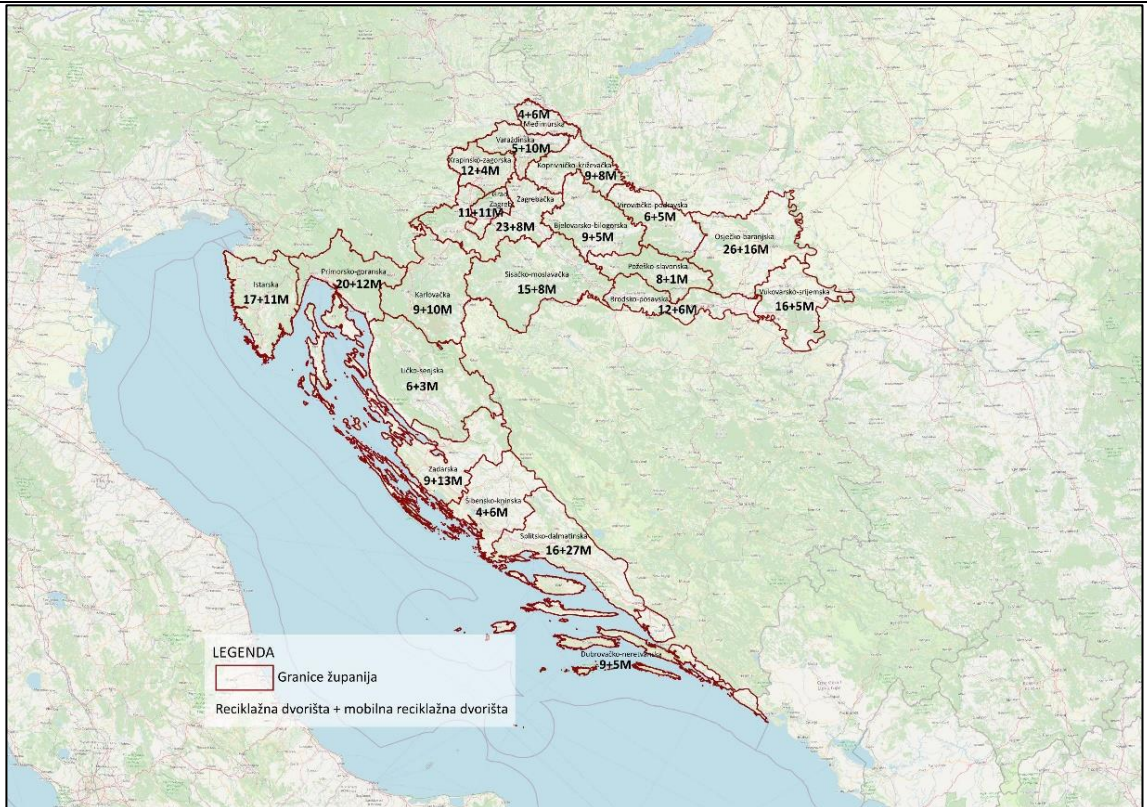
- na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima 3000 stanovnika ili manje, a u kojoj se ne nalazi reciklažno dvorište, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta

- na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 3000 stanovnika, osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište te još po jedno reciklažno dvorište na svakih idućih 25.000 stanovnika

- na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 100.000 stanovnika, osigurati najmanje četiri reciklažna dvorišta te još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika. Iznimno, izvršno tijelo Grada Zagreba dužno je osigurati funkcioniranje barem jednog reciklažnog dvorišta u svakoj gradskoj četvrti

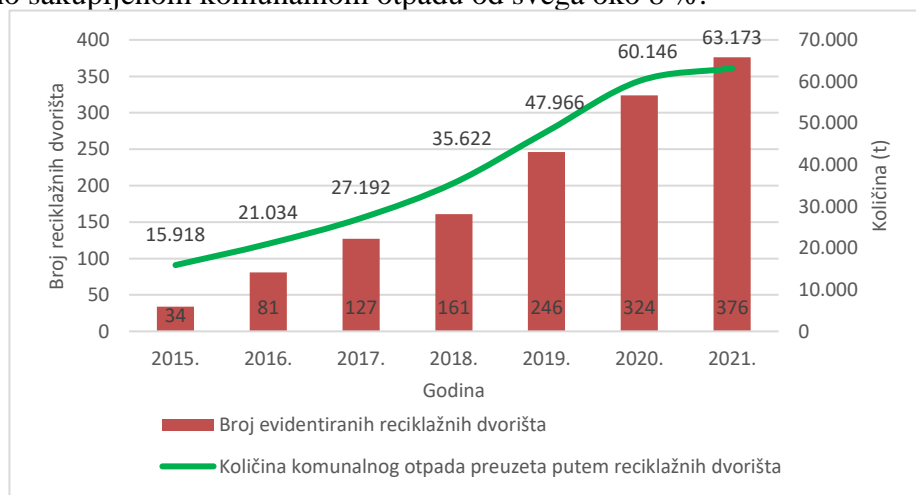
- na području naselja u kojem se ne nalazi reciklažno dvorište i na području svakog mjesnog odbora Grada Zagreba, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svakih devedeset dana.

² Stupanjem na snagu ZGO-a u srpnju 2021. godine, uspostavlja se Evidencija prijevoznika otpada, posrednika otpadom, trgovaca otpadom i reciklažnih dvorišta te prestaje važiti Očevidnik reciklažnih dvorišta. Mijenja se i nadležnost za upis sa MINGOR-a na nadležno upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba.

Slika 48. Broj reciklažnih dvorišta evidentiranih do kolovoza 2022. godine

Dosadašnja ulaganja u reciklažna dvorišta ispunjavaju svoju svrhu, no količine koje se odvojeno sakupe putem reciklažnih dvorišta još uvijek nisu dostatne (Sika 49), te čine udio u odvojeno sakupljenom komunalnom otpadu od svega oko 8 %.

Izvor: MINGOR

Slika 49. Broj evidentiranih reciklažnih dvorišta i prijavljene količine komunalnog otpada sakupljene putem reciklažnih dvorišta u razdoblju od 2015. do 2021. godine

Kako bi se osigurale korisne vrste otpada pogodne za recikliranje, neophodna je daljnja izgradnja, posebno u dijelovima velikog sezonalnog povećanja komunalnog otpada (obalne i otočne JLS).

“

Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2023. – 2028. određeno je da je u Republici Hrvatskoj potrebno uspostaviti dodatnih 100 reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta. Mjera izgradnje i opremanja reciklažnih dvorišta i nabava mobilnih reciklažnih dvorišta nije provedena.

2.1.6.3. Opća obveza osiguranja obrade otpada

Primjenom Zakona određena je opća obveza osiguravanja obrade otpada i to oporabom, te ako uporaba nije moguća zbrinjavanjem na siguran način u skladu s temeljnim zahtjevima gospodarenja otpadom. Propisivanjem ove obveze, prekršajne odredbe, te osiguravanjem nadzora izvršenja obveze putem Državnog inspektorata smatramo kako je navedeni dio cilja ostvaren.

Cilj „zbrinjavanje otpada koji nije oporabljen na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i ne šteti okolišu“ je djelomično ostvaren, a za cjelovito ostvarenje ovoga cilja potrebno je uspostaviti svih jedanaest planiranih centara za gospodarenje otpadom, te izgraditi i opremiti reciklažna dvorišta i nabaviti mobilnih reciklažnih dvorišta sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028.

2.1.7. osiguranje postupnog smanjenja odlaganja otpada, posebice otpada koji je pogodan za obradu recikliranjem ili drugim postupkom uporabe

Brojne mjere i aktivnosti utječu na smanjenje odlaganja otpada, a primjenom Zakona osigurava se postupno smanjenja odlaganja otpada provedbom slijedećih glavnih mjera:

- smanjenjem udjela količine otpada koji se odlaže i s tim poveznim povećanjem udjela količine otpada koji se oporabljuje odnosno zbrinjava na drugi način osim odlaganjem
- sprečavanjem nastanka otpada čime se smanjuje ukupna količina nastalog otpada, pa time i dio otpada koji se zbrinjava odlaganjem
- ekonomskim „odvraćanjem“ korištenja odlaganja umjesto drugih postupaka uporabe odnosno zbrinjavanja
- ograničenje mase biorazgradivog komunalnog otpada čije se odlaganje u kalendarskog godini može dopustiti u Republici Hrvatskoj
- zabrana miješanja odvojeno prikupljenog biootpada s drugim vrstama otpada
- zabrana paljenja otpada koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranja (uz propisane iznimke)
- opća obveza odvojenog sakupljanja i zabrane miješanja otpada namijenjenog uporabi (pripremi za ponovnu uporabu, recikliranju ili dr.).

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine određene su slijedeće mjere za postizanje navedenog cilja:

- mjere određene Programom sprječavanja nastanka otpada
- primjena naknade za odlaganje otpada
- izgradnja centara za gospodarenje otpadom
- izrada i unaprjeđenje aplikacija koje su dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom, što uključuje aplikaciju za operatere odlagališta i praćenje odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada.

Mjere određene Planom nisu provedene jer je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine donesen krajem lipnja 2023. godine.

Do cjelovitog ispunjenja navedenog cilja potrebno je provesti mjere određene Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028., uključujući izgradnju

potrebnih kapaciteta centara za gospodarenje otpadom, uvođenje naknade za odlaganje otpada i uspostavu aplikacije za praćenje odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada.

2.1.8. sprječavanje i smanjenje utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (posebno vodeni okoliš) i na zdravlje ljudi, sprječavanje proizvodnje ambalažnog otpada i poticanje ponovne uporabe ambalaže, recikliranje i drugi oblici uporabe ambalažnog otpada poticanje smanjenja količina konačnog zbrinjavanja ambalažnog otpada

Primjenom Zakona uvedene su:

- zabrana stavljanja na tržište u Republici Hrvatskoj plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu koji su navedeni u Popisu B Dodatka III. Zakona i proizvoda koji su načinjeni od oksorazgradive plastike
- laganih plastičnih vrećica za nošenje osim vrlo laganih plastična vrećica za nošenje
- dopuštenje za stavljanje na tržište proizvoda navedenih Popisom C Dodatka III. Zakona, koji ima čep ili poklopac izrađen od plastike, samo ako taj čep ili poklopac ostaje pričvršćen za spremnik tijekom faze predviđene uporabe proizvoda

Primjenom Zakona postupanja s plastičnim proizvodima, a time i smanjenje njihovog mogućeg utjecaja na okoliš detaljnije će se urediti Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku i Uredbom o naknadi gospodarenja otpadom i povratnoj naknadi kojima će se propisati dodatni zahtjevi za ambalažu i proizvode koji se stavljaju na tržište kao i način određivanja naknade gospodarenja otpadom te vrste proizvoda i iznos povratne naknade

Mjerom 7. Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine predviđeno je unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadnom ambalažom i uspostava sustava za gospodarenje otpadnim plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnim alatima koji sadrže plastiku, što uključuje aktivnosti smanjenja učinka na okoliš prouzročenog odbacivanjem otpada nastalog nakon potrošnje duhanskih proizvoda s filterima koji sadržavaju plastiku, pripremu i provedbu pilot-projekata gospodarenje otpadom od filtera iz duhanskih proizvoda u sklopu kojih bi se na pojedinim lokacijama uspostavila posebna infrastruktura za skupljanje otpada nastalog nakon potrošnje duhanskih proizvoda (npr. spremnici za opuške na mjestima na kojima se uobičajeno najviše odbacuje u okoliš, označavanje spremnika sa oznakama o štetnosti te vrste otpada po okoliš i dr.), te organizaciju radionica za privatni sektor na temu pripreme izvještaja i dostave podataka nadležnim tijelima uključujući i pripremu edukativnih materijala doprinijeti će provedbi odredbi iz EU propisa kojima se državama članicama propisuje obveza izvješćivanja o provedbi propisa i dostizanju ciljeva.

Primjenom Zakona propisan je temelj da MINGOR i FZOEU u skladu s propisom kojim se uređuju državne potpore, potiču:

- povećanje udjela ponovno uporabljive ambalaže koja se stavlja na tržište
- ponovnu uporabu ambalaže na način koji je siguran za okoliš, ne ugrožava higijenu hrane i sigurnost potrošača
- postizanje ciljeva smanjenja korištenja plastičnih vrećica, neovisno o debljini stijenke tih vrećica
- promicanje visoke kvalitete recikliranja odvojeno sakupljenog otpada, posebice ambalažnog materijala i zadovoljavanja nužnih standarda kvalitete za pojedine namjene proizvode recikliranja.

Program dodjele potpora za navedeno nije donesen.

Cilj je djelomično proveden, a provesti će se u cijelosti donošenjem Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku, Uredbe o naknadi gospodarenja otpadom i povratnoj naknadi, donošenjem programa dodjele potpora i provedbom mjera određenih Planom gospodarenja

2.1.9. ostvarenje ciljeva Europskog zelenog plana

„Europski zeleni plan“ Europske komisije (poveznica se nalazi u Prilogu 7. ovoga Dokumenta) u dijelu koji se odnosi na gospodarenje otpadom predviđa postupanje institucija EU u promjeni legislative, u čemu sudjeluje i Republika Hrvatska, kao zemlja članica. Izmjena EU legislative odnosi se na predlaganje reformi zakonodavstva o otpadu u svezi:

- problema prekomjernog pakiranja i stvaranja otpada
- stvaranje snažnog i integriranog jedinstvenog tržišta za sekundarne sirovine i nusproizvode radi stvaranja koristi za tvrtke iz EU-a (ambalaža, vozila, građevinski materijali i baterije)
- model za odvojeno prikupljanje otpada
- prestanak izvoza otpada iz EU-a.

Uzevši u obzir da navedene promjene EU legislative nisu u cijelosti donesene, cilj „ostvarenja ciljeva Europskog zelenog plana“, u dijelu koji se odnosi na otpad, nije ostvaren.

2.1.10. Ciljevi gospodarenja otpadom

Kako bi se potaknuo prelazak na gospodarstvo, koje je u većoj mjeri kružno i u kojem se što dulje zadržava vrijednost proizvoda, materijala i resursa, a stvaranje otpada se svodi na najmanju moguću mjeru, primjenom Zakona određeni su ciljevi koje Republika Hrvatska treba ostvariti čiji pregled je dan u Tablici 25. Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2028.

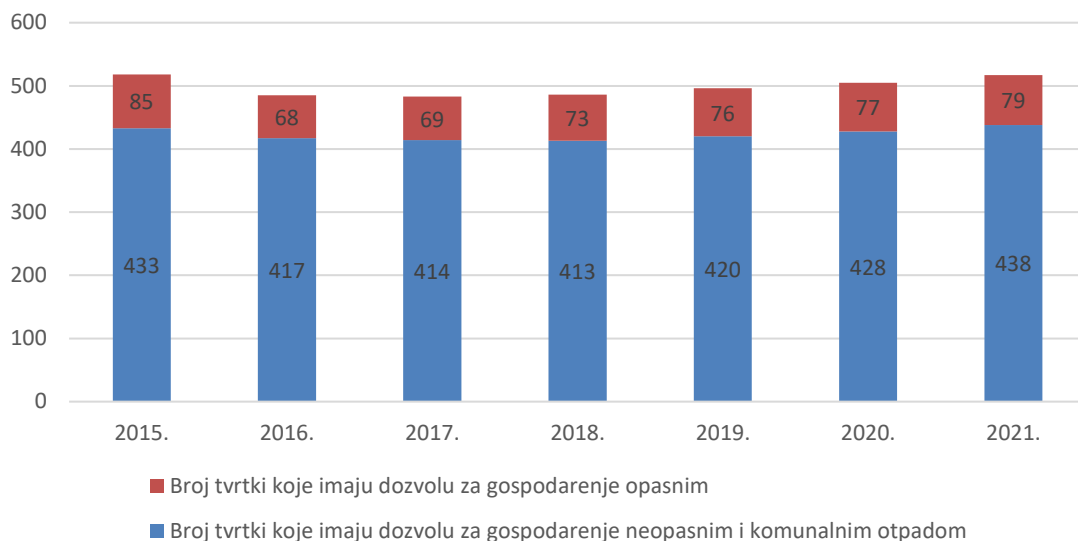
Tablica 1. Ciljevi PGO-a

Br.	Vrsta otpada	Cilj
1.	Komunalni otpad	Oporabiti recikliranjem i pripremom za ponovnu uporabu i popravkom najmanje: • 55 % mase komunalnog otpada do 2025. godine• 60 % mase komunalnog otpada do 2030. godine i• 65 % mase komunalnog otpada do 2035. godine.
		Svim dozvolama za gospodarenje otpadom u RH dopustiti, u jednoj kalendarskoj godini, odlaganje najviše 264.661 tone mase biorazgradivog komunalnog otpada (35 % mase biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini)
		Količina komunalnog otpada odloženog na odlagališta otpada iznosi najviše 10 % mase ukupno proizvedenog komunalnog otpada, do 2035. godine
		Unaprijediti sustav za skupljanje i uporabu biootpada kako bi se odvojeno sakupilo i recikliralo 36 % biootpada iz komunalnog otpada
2.	Otpadna ambalaža	❖ Odvojeno sakupiti i oporabiti, materijalno ili energetske, najmanje 60 % ukupne mase otpadne ambalaže proizvedene na području RH.❖ Reciklirati 55 % - 80 % ukupne mase otpadne ambalaže namijenjene materijalnoj uporabi Obraditi postupkom recikliranja najmanje mase materijala u otpadnoj ambalaži: • 60 % mase za staklo;• 60 % mase za papir i karton;• 50 % mase za metale;• 22,5 % mase za plastiku, računajući isključivo materijal koji se ponovno reciklira u plastiku;• 15 % mase za drvo.

		❖ Reciklirati najmanje 65 % mase ukupne otpadne ambalaže, do 31. prosinca 2025. Do 31. prosinca 2025. obraditi postupkom recikliranja barem sljedeće mase materijala u otpadnoj ambalaži: • 50 % plastike; • 25 % drva; • 70 % neobojenih metala; • 50 % aluminija; • 70 % stakla; • 75 % papira i kartona; ❖ Reciklirati najmanje 70 % mase ukupne otpadne ambalaže, najkasnije do 31. prosinca 2030. Do 31. prosinca 2030. obraditi postupkom recikliranja barem sljedeće mase materijala u otpadnoj ambalaži: • 55 % plastike; • 30 % drva; • 80 % neobojenih metala; • 60 % aluminija; • 75 % stakla; 85 % papira i kartona.
3.	Otpadni plastični proizvodi za jednokratnu uporabu	• Do 2025. godine osigurati odvojeno sakupljanje radi recikliranja, količine boca za piće (do 3L, uključujući njihove čepove i poklopce) koje su izrađene od polietilen tereftalata kao glavne komponente („PET boce“), 77 % mase stavljenih na tržište u godini, a do 2029. godine 90 %. • Od 2025. godine osigurati da “PET boce” sadrže najmanje 25 % reciklirane plastike, izračunate kao prosjek za sve PET boce stavljene na u RH; a od 2030. godine udio reciklirane plastike od najmanje 30 % Postići mjerljivo kvantitativno smanjenje potrošnje plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu (čaše za napitke, uključujući njihove čepove i poklopce, spremnici za hranu, tj. posude kao što su kutije, s poklopcem ili bez njega, koji se upotrebljavaju za držanje hrane) do 2026. godine u usporedbi s 2022. godinom. Postići minimalnu godišnju stopu sakupljanja ribolovnog alata koji sadrži plastiku i koji je namijenjen recikliranju³
4.	Građevni otpad	Oporabiti recikliranjem, pripremom za ponovnu uporabu i drugim postupcima materijalne oporabe, uključujući postupak nasipavanja, kod kojih se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, najmanje 70 % mase neopasnog građevnog otpada, osim materijala iz prirode određenog ključnim brojem otpada 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03,
5.	Otpadna vozila	Na godišnjoj razini postići: • Stopu ponovne uporabe i oporabe otpadnih vozila predanih na obradu od najmanje 95 % prosječne mase otpadnog vozila • Stopu ponovne uporabe i recikliranja otpadnih vozila predanih na obradu od najmanje 85 % prosječne mase otpadnog vozila
6.	Otpadne baterije i akumulatori	Postići godišnju stopa odvojenog sakupljanja otpadnih baterija i akumulatora najmanje 45 % od prosječne godišnje količine stavljenih na tržište u protekle tri godine Postići minimalnu učinkovitost recikliranja: (a) recikliranje 65 % prosječne mase olovno-kiselih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja olova u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova; (b) recikliranje 75 % prosječne mase nikal-kadmijevih baterija i akumulatora, uključujući recikliranje sadržaja kadmija u najvećoj tehnički izvedivoj mjeri uz izbjegavanje prekomjernih troškova; i (c) recikliranje 50 % prosječne mase ostalih otpadnih baterija i akumulatora.
7.	Otpadna električna i elektronička oprema	Postići godišnja stopa odvojenog sakupljanja otpadne električne i elektroničke opreme najmanje 65 % prosječne mase električne i elektroničke opreme stavljenih na tržište u tri prethodne godine ili 85 % EE otpada proizvedenog na teritoriju RH. Oporabiti EE otpada na godišnjoj razini najmanje: • 85 % ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 80 % mase sakupljene opreme za izmjenu topline ili velike opreme čija vanjska dimenzija je veća od 50 cm • 80 % ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 70 % mase sakupljenih zaslona, monitora i oprema koja sadrži zaslone površine veće od 100 cm² • 75 % ili postupkom pripreme za ponovnu uporabu i postupkom recikliranja najmanje 55 % mase sakupljene male opreme čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm ili male opreme informatičke tehnike i opreme za telekomunikacije čija nijedna vanjska dimenzija nije veća od 50 cm • 80 % mase sakupljenih žarulja postupkom recikliranja
8.	Otpadne gume	Osigurati: • Sustavno odvojeno sakupljanje otpadnih guma • Obradu svih odvojeno sakupljenih otpadnih guma • Recikliranje najmanje 80% mase odvojeno sakupljenih otpadnih guma u kalendarskoj godini u RH

³ minimalna godišnja stopa propisanu Uredbom koju donosi Vlada RH

	Otpadna ulja	Osigurati: • odvojeno sakupljanje otpadnih ulja • obradu otpadnog ulja
9. Unaprijediti sustav gospodarenja svim ostalim posebnim kategorijama otpada koji nisu obuhvaćeni ciljevima 1-8		
10. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
11. Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
12. Unaprijediti informacijski sustav i praćenje gospodarenja otpadom		
13. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
3.	ANALIZA IZRAVNIH UČINAKA NASTALIH PRIMJENOM ZAKONA	
3.1.	Analiza gospodarskih učinaka primjene Zakona	
<i>3.1.1. Da li je primjena Zakona utjecala na gospodarski rast i/ili zaposlenost?</i> Primjena Zakona nije znatno utjecala ni na gospodarski rast niti na zaposlenost. Primjena Zakona nije značajno povećala ni brojnost ni učinkovitost radne snage, ni kapitalna dobra gospodarstva, niti je zbog primjene Zakona ostvaren napredak u tehnologiji koji bi znatno unaprijedio učinkovitost. Zbog zahtjeva za odvojeno sakupljanja otpada, zabrane miješanja otpada, ograničenja odlaganja otpada, obveze recikliranja i oporabe u narednom razdoblju može se očekivati se određeno povećanje proizvodnih kapaciteta za obradu otpada, posebice pogona za reciklažu te centara za gospodarenje otpadom. <i>3.1.2. Kako je doprinio poboljšanju uvjeta za ulaganje i funkcioniranje tržišta?</i> Primjena Zakona je doprinijela poboljšanju uvjeta za ulaganje u postrojenja za obradu otpada na način je određen rok važenja dozvole za gospodarenje otpadom na deset godina čime je doprineseno pravnoj sigurnosti i zaštiti stečenih prava osoba koje gospodare otpadom temeljem dozvole. U prethodnom razdoblju izmjenama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskih akata donesenih temeljem toga Zakona unaprijeđeni su uvjeti za ulaganje i funkcioniranje tržišta u sektoru gospodarenja otpadom. Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. u poglavlju „2.1.2. Pregled tvrtki koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom dan je pregled tvrtki koje obavljaju djelatnosti gospodarenja otpadom“: ” 2.1.1. Pregled tvrtki koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom Trend kretanja ukupnog broja tvrtki u razdoblju od 2015. do 2021. je u stagnaciji uz manje promjene (Slika 61). U 2021. godini 462 tvrtke su imale ishoduenu dozvolu za gospodarenje otpadom. Dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom ishodilo je 79 tvrtki, dok je dozvolu za gospodarenje neopasnim i komunalnim otpadom ishodilo 438 tvrtki. Neke tvrtke imaju istovremeno dozvolu za opasni i za neopasni otpad, stoga se njihov zbroj ne poklapa sa ukupnim brojem tvrtki koje imaju ishoduenu dozvolu.		

Izvor: MINGOR, Registar dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom

Slika 61. Broj tvrtki koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom u razdoblju od 2015. do 2020. godine⁴

Stupanjem na snagu ZGO-a od srpnja 2021. godine, za tvrtke koje obavljaju djelatnost sakupljanja otpada propisana je obaveza upisa u Očevidnik sakupljača i oporabitelja koji je sastavni dio Registra djelatnosti gospodarenja otpadom, te se za tu djelatnost više ne izdaje dozvola o gospodarenju otpadom. Također se u navedeni Očevidnik upisuju i oporabitelji koji obavljaju djelatnost oporabe postupkom za koji se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom. Sukladno prethodnom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.) oporabitelji koji nisu bili u obvezi ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, su bile pravne ili fizičke osobe – obrtnici te poljoprivrednici koji su obavljali energetska oporaba određenog neopasnog otpada⁵, ako su bili upisani u Očevidnik energetskih oporabitelja određenog otpada. ZGO-om iz 2021. godine proširuje se opseg djelatnosti gospodarenja otpadom za koje neće biti potrebno ishoditi dozvolu. Popis djelatnosti i postupaka za koje se izdaje dozvola za gospodarenje otpadom te popis postupaka oporabe za koje se ne izdaje dozvola za gospodarenje otpadom, kao i uspostava Očevidnika sakupljača propisana je podzakonskim propisom odnosno Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 106/22). Također stupanjem na snagu ZGO-a, prestaje obaveza upisa u Očevidnik izvoznika/uvoznika otpada koji ne podliježu notifikacijskom postupku. Nastavno na navedeno, mijenja se i nadležnost za upis Registar djelatnosti gospodarenja otpadom na način da nadležno upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba rješava o zahtjevu za upis u Očevidnik nusproizvoda koji nastaje na lokaciji koja je na području njene nadležnosti i o zahtjevu za upis u Očevidnik sakupljača i oporabitelja te vodi Evidenciju prijevoznika otpada, posrednika otpadom, trgovaca otpadom, reciklažnih dvorišta i centara za ponovnu uporabu. MINGOR rješava o zahtjevu za upis u Očevidnik ukidanja statusa otpada.

⁴ Podatak za 2021. godinu – status u bazi Registar dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom na dan 11.8.2022.

⁵ 1. biljni otpad iz poljoprivrede i šumarstva, 2. biljni otpad nastao u industriji proizvodnje hrane u slučaju kada se koristi proizvedena toplinska energija, 3. vlaknasti biljni otpad nastao proizvodnjom celuloze i papira, ukoliko se energetska oporaba obavlja na mjestu njegove proizvodnje i uz korištenje proizvedene toplinske energije,

4. drveni otpad izuzev onog koji može sadržavati halogene organske spojeve ili teške metale kao rezultat obrade sa sredstvima zaštite drveta, premazivanja ili lijepljenja, te drvnog otpada koji potječe od gradnje ili rušenja, 5. otpad od pluta.

Broj tvrtki evidentiranih upisom u očevidnike za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom od 2015. do 2022. godine je u neprekinutom porastu (Tablica 22). Međutim, dio upisanih tvrtki bavio se ovim djelatnostima tek povremeno.

Tablica 2. Broj tvrtki koje posjeduju potvrdu o upisu u Registar djelatnosti gospodarenja otpadom (očevidnike i evidencije), kolovoz 2022.

Očevidnik / evidencija	Broj tvrtki koje posjeduju potvrdu o upisu
Očevidnik prijevoznika otpada	3645
Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom	909
Očevidnik trgovaca otpadom	680
Očevidnik reciklažnih dvorišta	348
Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	484
Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	236
Očevidnik nusproizvoda	242
Očevidnik za ukidanje statusa otpada	94
Popis oporabitelja otpada za koji nije potrebno ishoditi dozvolu	63

Izvor: MINGOR

Broj tvrtki koje obavljaju djelatnost gospodarenja otpadom može se smatrati zadovoljavajućim. “.

3.1.3. Da li je primjena Zakona imala učinak na makroekonomska stabilnost?

Primjena Zakona nije imala učinak na makroekonomska stabilnost.

3.1.4. Koji su bili učinci na slobodno kretanje roba, usluga, kapitala i rada?

Primjena Zakona nije imala učinke na slobodno kretanje usluga, kapitala i rada jer su u bitnome zadržana ograničenja u postupanju s otpadom koje su bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Zakon ograničava posjednika otpada u postupanju s otpadom na način da propisuje opći rok do godine dana za skladištenje otpada, obvezu predaje otpada ovlaštenoj osobi, obvezu osiguranja obrade otpada, opću obvezu odvojenog sakupljanja otpada i s tim povezane odgovarajuće zabrane miješanja otpada, zabrane određenih postupanja s otpadom (odbacivanje u okoliš, potapanje u more, određena paljenja otpada), te obveznika, nadležnost i mjere za uklanjanje protuzakonito odbačenog otpada.

3.1.5. Da li je Zakon doveo do smanjivanja izbora za potrošače, viših tržišnih cijena, stvaranja novih prepreka za dobavljače i pružatelje usluga, poticanja nekonkurentnog tržišnog ponašanja, stvaranja monopolističkog tržišta?

Primjena Zakona nije dovela do smanjivanja izbora za potrošače, viših tržišnih cijena, stvaranja novih prepreka za dobavljače i pružatelje usluga, poticanja nekonkurentnog tržišnog ponašanja, stvaranja monopolističkog tržišta.

Primjenom Zakona je, u bitnome, zadržan monopolistički položaj davatelja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na razini jedinice lokalne samouprave, kako je bio uređen Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Postizanje ciljeva gospodarenja otpadom, provedba temeljnih zahtjeva gospodarenja otpadom i javnog interesa skupljanja, prijevoza i obrade otpada dovodi do viših tržišnih cijena usluga gospodarenja otpadom. U prethodnom razdoblju, u većini jedinica lokalne samouprave uvođenjem javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, koja je bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom, došlo je do porasta cijena u odnosu na odgovarajuću

prethodnu uslugu. Pretpostavljamo kako je glavni razlog povećanja cijena javne usluge bilo povećanje troškova davatelja javne usluge iz razloga koji su proizlazili dijelom iz zahtjeva propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a dijelom iz lokalno uvjetovanih razloga:

- propisana je obveza odvojenog sakupljanja otpada što uzrokovalo trošak zbog nabave i korištenja većeg broja spremnika u javnoj usluzi, ali i većom udaljenosti koju su morali prelaziti vozila za sakupljanje otpada (npr. zbog većeg broj odvoza otpada) u obračunskom razdoblju
- propisana je obveza uspostave reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta kako bi se osiguralo da se opasni komunalni otpad, kao i određene druge vrste otpada (Pravilnik o gospodarenju otpadom) sakupljaju odvojeno i kako bi se osigurala njihova odgovarajuća obrada, te izbjeglo da se u sklopu miješanog komunalnog otpada odlažu na odlagališta, te iako je Republika Hrvatska osigurala dio financiranja za izgradnju reciklažnih dvorišta, operativni troškovi rada reciklažnih dvorišta, koji ovise o količinama otpada koje se sakupljaju u njima, su se u cijelosti financirali iz cijene javne usluge
- zatvaranje nekih odlagališta, te obveza davatelja javne usluge da predaje otpad bilo u centar za gospodarenje otpadom bilo na odlagalište kojim upravlja druga pravna osoba.

Primjenom Zakona određena je obveza FZOEU da financira dio javne usluge koji se odnosi na reciklabilni otpad, međutim mjera nije provedena tako da se učinak te mjere očekuje u narednom razdoblju, a s obzirom na količine reciklabilnog otpada i troškove koje imaju davatelji javne usluge prilikom osiguravanja obrade tog otpada, navedeno bi moglo dovesti do smanjenja cijene javne usluge sakupljanja komunalnog otpada i pravednije raspodjele troška za gospodarenje otpadom putem plaćanja naknade gospodarenja otpadom čiji trošak će se snositi proporcionalno sakupljenoj količini ambalaže.

Primjenom Zakona omogućeno je da se javna usluga financira i iz drugih izvora, a ne samo naplatom cijene javne usluge, međutim navedeno do sada nije dalo značajne rezultate na razini Republike Hrvatske.

Primjenom Zakona korisnici javne usluge razvrstani u kategoriju „nije kućanstvo“ (koji obavljaju djelatnost) imaju obvezu korištenja javne usluge samo za uslugu sakupljanja miješanog komunalnog otpada, dok sve ostale usluge gospodarenja otpadom trebaju koristiti na tržištu i izvan okvira javne usluge, čime je posredno potaknut razvoj tržišta usluga gospodarenja otpadom.

3.1.6. Kakav je bio učinak na konkurentnost hrvatskih gospodarskih subjekata na zajedničkom tržištu EU i u regiji?

Zakon nije imao značajan učinak na konkurentnost hrvatskih gospodarskih subjekata na zajedničkom tržištu EU i u regiji.

3.1.7. Da li je primjena Zakona potakla priljev investicija?

Primjena Zakona nije potakla priljev investicija.

Zakon propisivanjem ciljeva i mjera usmjerava način postupanja s otpadom, a s obzirom na ograničenja odlaganja otpada, kao i zadane ciljeve recikliranja, u narednom razdoblju se mogu očekivati investicije u kapacitete za sakupljanje i obradu otpada.

3.1.8. Da li je primjena Zakona utjecala na oglašavanje proizvoda tako da ograničavala ili zabranjivala oglašavanje?

Primjena Zakona nije uvela ni ograničenja niti zabrane oglašavanja.

	3.1.9. <i>Da li je primjena Zakona negativno utjecala na otvaranje novih gospodarskih subjekata, obrta ili je došlo do njihovih zatvaranja?</i> Primjena Zakona nije negativno utjecala na otvaranje novih gospodarskih subjekata, obrta niti je dovela do njihovih zatvaranja. 3.1.10. <i>Da li je primjena Zakona olakšala uvođenje i širenje novih proizvodnih metoda, tehnologija i proizvoda?</i> Primjena Zakona nije olakšala uvođenje i širenje novih proizvodnih metoda, tehnologija i proizvoda. Zakonom su predviđene mjere poticanja sprečavanja nastanka otpada i gospodarenje otpadom za odgovarajuće aktivnosti, no učinak mjere se očekuje u narednom razdoblju. 3.1.11. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na prava intelektualnog vlasništva (patenti, žigovi, autorska prava, ostala prava intelektualnog vlasništva)?</i> Primjena Zakona nije utjecala na prava intelektualnog vlasništva. 3.1.12. <i>Da li je primjena Zakona potakla ili ograničavala istraživanja akademskog ili industrijskog tipa?</i> Primjena Zakona je u manjoj mjeri potakla industrijska i akademska istraživanja jer je uvela mogućnost "obrade otpada u znanstvene, istraživačke ili probne svrhe". Primjena ovakve obrade otpada omogućava prikupljanje specifičnih informacija pri čemu nije nužno ishoditi dozvolu za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom i sve preduvjete koja ta dozvola traži. U dvije godine primjene Zakona MINGOR je zaprimilo 18 zahtjeva za izdavanje ovlaštenja za takvu obradu otpada. 3.1.13. <i>Da li je primjena Zakona potakla bolju produktivnost/učinkovitost korištenja resursa?</i> Primjena Zakona je poticala bolju produktivnost/učinkovitost korištenja resursa na način da je: - određena opća obveza odvojenog sakupljanja otpada za opasni otpad, otpadni papir, metal, plastiku, staklo, glomazni otpad te tekstil i obuću, ambalažni otpad, otpad koji se smatra posebnom kategorijom otpada i biootpad - zabranjeno miješanje odvojeno sakupljenog otpada namijenjenog uporabi Osiguranje provedbe navedene obveze i zabrane, provodi se putem mjera nadzora koji obavlja komunalno redarstvo i Državni inspektorat Republike Hrvatske.
3.2	Analiza učinaka primjene Zakona na zaštitu tržišnog natjecanja
	3.2.1. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na tržišno natjecanje između poduzetnika na tržištu pod nediskriminirajućim uvjetima?</i> Primjena Zakona nije utjecala na tržišno natjecanje između poduzetnika na tržištu pod nediskriminirajućim uvjetima. 3.2.2. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na status regulacijskih barijera (npr. regulirane profesije) u sektoru odnosno na tržištu?</i> Primjena Zakona je imala ograničeni i mali utjecaj na status regulacijskih barijera u sektoru gospodarenja otpadom iz razloga jer je primjenom Zakona ukinut zahtjev, koji je bio propisan Zakonom o održivom gospodarenju otpadom da osoba koja izrađuje elaborat gospodarenja otpadom, a koji je sastavni dio svake dozvole za gospodarenje otpadom, mora

biti ovlaštene inženjer i član komore i da mora raspolagati odgovarajućom policom osiguranja.

Primjenom Zakona zadržana je obveza navođenja nositelja izrade elaborata gospodarenja otpadom, međutim ne postoji više zahtjev da izrađivač mora biti ovlaštene inženjer i član komore i da mora raspolagati odgovarajućom policom osiguranja, već je sva odgovornost za elaborat prenesena na podnositelja zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom. Pretpostavljamo da ukidanjem navedenih zahtjeva u svezi izrađivača elaborata, čime veći broj osoba može izrađivati elaborat, te je i ponuda na tržištu veća, te bi time i cijena izrade elaborata trebala biti niža, zajedno u sinergiji sa uvođenjem roka važenja dozvole za gospodarenje otpadom od deset godina (u odnosu na pet godina što je bio rok revizije odnosno rok provjere okolnosti prava dodijeljenih dozvolom kako je bio određen Zakonom o održivom gospodarenju otpadom) prosječni trošak izrade elaborata smanjen.

3.2.3. Da li je primjena Zakona utjecala na strukturalne, financijske, tehničke ili neke druge barijere u sektoru odnosno na tržištu koje se odnose na odredbe za robe i usluge?

3.2.3.1. Primjena Zakona nije bitno utjecala ni na usluge gospodarenja otpadom koje se pružaju na tržištu niti na javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada koja se pruža putem monopola na razini jedinice lokalne samouprave, iz razloga jer su odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskih propisa koji su doneseni temeljem toga zakona i odredbe Zakona o gospodarenju otpadom, a koje uređuju pitanja pružanja usluga u gospodarenju otpadom, u bitnome vrlo slične.

3.2.3.2. Primjena Zakona je utjecala na određene proizvode na način da je zabranjeno stavljanje na tržište:

- plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu navedenih u Popisu B Dodatka III Zakona
- proizvoda koji su načinjeni od oksorazgrađive plastike
- laganih plastičnih vrećica za nošenje osim vrlo laganih plastična vrećica za nošenje.

3.2.3.3. Primjenom Zakona je ograničeno stavljanje na tržište proizvoda navedenog Popisom C Dodatka III. Zakona, koji ima čep ili poklopac izrađen od plastike, samo ako taj čep ili poklopac ostaje pričvršćen za spremnik tijekom faze predviđene uporabe proizvoda.

3.2.3.4. Propisi koji uređuju posebne kategorije, koji su na snazi, a doneseni su temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisuju:

- zahtjeve kojima trebaju udovoljavati određeni proizvodi koji se stavljaju na tržište
- naknadu gospodarenja otpadom koju je potrebno platiti u FZOEU prilikom stavljanja tih proizvoda na tržište kako bi se financirao sustav odvojenog sakupljanja i oporabe otpada od tih proizvoda radi postizanja ciljeva recikliranja. Primjenom Zakona navedeni propisi su zadržani na snazi.

U narednom razdoblju očekuje se stupanje na snagu Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku, Pravilnika o posebnim kategorijama otpada u sustavu Fonda i Uredbe o naknadi gospodarenja otpadom i povratnoj naknadi kojima će se propisati dodatni zahtjevi za ambalažu i proizvode koji se stavljaju na tržište kao i način određivanja naknade gospodarenja otpadom te vrste proizvoda i iznos povratne naknade. Slijedom navedenoga može se očekivati da će u narednom razdoblju primjena Zakona imati znatniji utjecaj na ambalažu i određene proizvode koji se stavljaju na tržište.

	3.2.4. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na tijelo, primjerice tijelo lokalne samouprave kojem je povjereno pružanje javnih usluga i koje istovremeno obavlja neku gospodarsku aktivnost na tržištu?</i> Primjena Zakona utjecala je na tijela jedinica lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba jer je: - uvedena obveza provođenja prethodnog javnog savjetovanja s zainteresiranom javnošću u trajanju od najmanje 30 dana o odluci o načinu pružanja javne usluge, te o prijedlogu ugovora o koncesiji za javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada - uvedena obveza da, prije davanja suglasnosti na prijedlog cjenika javne usluge odnosno prijedlog izmjene cjenika, provjeri da je prijedlog cjenika u skladu sa Zakonom te da predložene cijene potiču korisnika usluge da odvojeno predaje biootpad, reciklabilni komunalni otpad, glomazni otpad i opasni komunalni otpad od miješanog komunalnog otpada te da, kad je to primjenjivo, kompostira biootpad, te se o provjerenom očitovati - uvedena zabrana primjene cjenika javne usluge sakupljanja komunalnog otpada bez očitovanja i suglasnosti izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba - ukinuta je odredba da JLS ima status stranke u postupku rješavanja o zahtjevu za ishodovanjem dozvole za gospodarenje otpadom, te JLS sada treba tražiti priznavanje tog statusa u postupku sukladno posebnom propisu koji uređuje opći upravni postupak - ukinuta obveza izrade lokalnog plana gospodarenja otpadom. Primjena Zakona utjecala je na tijela jedinica regionalne samouprave i Grad Zagreb jer je uvedena obveza izrade županijskog plana gospodarenja otpadom. Izmjenom razine planiranja gospodarenja otpadom (promjena obveze izrade plana sa lokalne na županijsku razinu), smatramo opravdanim pretpostaviti da je Republika Hrvatska smanjila administrativni trošak planiranja gospodarenja otpadom (sa 555 planova na 21 plan) pri čemu su u bitnome zadržane mogućnosti planiranja. S obzirom na rokove važenja prethodno donesenih planova gospodarenja otpadom, učinak obveze izrade planova gospodarenja otpadom još nije ostvaren već se u narednom razdoblju.
3.3.	Analiza socijalnih učinaka primjene Zakona 3.3.1. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na demografske trendove u pozitivnom ili negativnom smislu?</i> Primjena Zakona nije utjecala na demografske trendove bilo u pozitivnom bilo u negativnom smislu. Obveze u svezi postupanja s otpadom, koje su bilo propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, u bitnome su zadržane. Podaci o utjecaju primjene Zakona, kao i o utjecaju obveza s svezi postupanja s otpadom na demografske trendove nisu dostupni. Pretpostavljamo da provedba temeljnih zahtjeva gospodarenja otpadom i javnog interesa sakupljanja, prijevoza i obrade otpada doprinosi pozitivnim demografskim trendovima, iz razloga jer se provedbom mjera gospodarenja otpadom osigurava smanjenje onečišćenja okoliša, time i smanjenje vrsta i opseg posljedica takvog onečišćenja na zdravlje stanovništva, te se time može doprinijeti pozitivnom demografskom trendu. 3.3.2. <i>Kakav je bio učinak na sustav socijalne skrbi?</i> Primjena Zakona nije imala učinak na sustav socijalne skrbi.

3.3.3. *Da li je rezultirao, izravno ili neizravno jednakošću ili nejednakošću korisnika socijalne skrbi?*

Primjena Zakona nije ni izravno ni neizravno rezultirala bilo jednakošću bilo nejednakošću korisnika socijalne skrbi.

3.3.4. *Da li su korisnici socijalne skrbi bili bolje informirani o promjenama u Zakonu i/ili primjeni Zakona?*

Primjenom Zakona korisnici socijalne skrbi nisu bili bolje informirani ni o promjenama u Zakonu niti o primjeni Zakona.

3.3.5. *Da li je primjena Zakona utjecala na posebne skupine pojedinaca (primjerice, najranjivije ili najrizičnije kada je riječ o siromaštvu, djecu, žene, starije i nemoćne, osobe s posebnim potrebama, nezaposlene, azilante), tvrtke ili ostale organizacije?*

Općenito primjena Zakona nije bitno utjecala na posebne skupine pojedinaca, tvrtke ili ostale organizacije.

Obveza proizvođača otpada da preda otpad ovlaštenoj osobi, karakterizira otpad, posjeduje prateći list, obveza vlasnika nekretnine da koristi javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada putem u sklopu koje predaje otpad davatelju javne usluge, te pravo da posjednik otpada skladišti otpad do godine dana, primjenom Zakona, u bitnome, nisu mijenjane.

3.3.6. *Da li je primjena Zakona utjecala nametnula dodatne administrativne zahtjeve pojedincima i da li se povećao njihov administrativni teret (npr. ishođenje javnih isprava, dodatno ispunjavanje obrazaca, dodatne potvrde drugih javnih institucija i organizacija, ograničavanje prava pojedinca i sl.?)*

Primjena Zakona nije nametnula dodatne administrativne zahtjeve pojedincima, te se primjenom Zakona nije povećao administrativni teret pojedinaca, nije uvedena obveza ishođenja javnih isprava, dodatnog ispunjavanja obrazaca, ishođenja dodatne potvrde javnih institucija i organizacija.

Primjenom Zakona ukinuta je opća obveza pravnih i fizičkih osoba-obrtnika, koji su proizvođači otpada, da vode Očevidnik o nastanku i tijeku otpada, što je doprinijelo smanjenju administrativnih troškova tih osoba.

Primjena Zakona nije uvela ograničavanje prava pojedinca u mjeri većoj nego je to bilo prije primjene Zakona. Ograničenje prava raspolaganja sa otpadom i s tim povezana obveza predaje otpada samo ovlaštenoj osobi su, u bitnome, primjenom Zakona, nepromijenjeni.

3.3.7. *Da li je primjena Zakona utjecala na obiteljski život, instituciju braka odnosno pravnu, gospodarsku ili socijalnu zaštitu obitelji?*

Primjena Zakona nije utjecala ni na obiteljski život, instituciju braka niti na pravnu, gospodarsku ili socijalnu zaštitu obitelji.

3.3.8. *Da li je primjena Zakona utjecala na prava djeteta?*

Primjena Zakona nije utjecala na prava djeteta.

	3.3.9. <i>Da li je primjena Zakona utjecala na zdravstvene čimbenike koji su povezani sa stilom živote, poput prehrane, tjelesne aktivnosti ili upotrebe duhanskih proizvoda, alkohola i narkotika?</i> Primjena Zakona nije utjecala na zdravstvene čimbenike koji su povezani sa stilom života, poput prehrane, tjelesne aktivnosti ili upotrebe duhanskih proizvoda, alkohola i narkotika. 3.3.10. <i>Da li je primjena Zakona posebno pogodila rizične skupine stanovništva (zbog dobi, spola, invaliditeta, mobilnosti, regionalne ili socijalne skupine)?</i> Primjena Zakona nije posebno pogodila rizične skupine stanovništva. Moguće financijsko opterećenje rizičnih skupina stanovništva u svezi obveze plaćanja cijene javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, kao i mehanizam kojim raspolažu jedinice lokalne samouprave da smanje to financijsko opterećenje na način da preuzmu tu obvezu u bitnome nije mijenjan u odnosu na mjere koje su bile propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. 3.3.11. <i>Da li su postojali učinci na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu?</i> Primjena Zakona nije imala učinke na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu.
3.4.	Analiza učinaka primjene Zakona na rad i tržište rada
	3.4.1 <i>Da li je primjena Zakona utjecala na otvaranje novih radnih mjesta?</i> Primjena Zakona nije utjecala na otvaranje novih radnih mjesta. Zakonom su propisani ciljevi recikliranja i oporabe otpada, kao i ograničenja u svezi odlaganja otpada. Postizanje propisanih ciljeva gospodarenje otpadom zahtijeva uspostavu novih i proširenja kapaciteta postojećih postrojenja za recikliranje i uporabu otpada, što će doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta. Međutim učinci navedenog se očekuju u narednom razdoblju. 3.4.2 <i>Da li je primjena Zakona dovela, izravno ili neizravno, do gubitka radnih mjesta?</i> Primjena Zakona nije dovela do gubitka radnih mjesta. Primjena Zakona je ukinula obvezu, propisanu Zakonom o gospodarenju otpadom iz 2013. godine, da je pravna osoba koja je proizvođač otpada i zapošljava 50 i više osoba dužna imenovati povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika. Pretpostavljamo kako je, navedenim ukidanjem obveze, čini veću korist, koja se ostvaruje od bolje učinkovitosti poslovanja, nego što učini šteta zbog ukidanja obveze imenovanja, jer ukidanjem obveze u tvrtkama u kojima postoji potreba za obavljanjem poslova, koje su obavljali povjerenici i njihovi zamjenici, ta potreba nije prestala nego se i dalje ispunjava, ali izvan okvira propisane obveze. Pregled podataka o imenovanjima povjerenika i zamjenika povjerenika za otpad dostupan je u Prilogu 13. ovoga dokumenta. Primjena Zakona je ukinula opću obvezu osobe, koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom, da imenuje osobu za gospodarenje otpadom, a koja je trebala udovoljavati propisanim uvjetima u svezi stečenih kvalifikacija i godina iskustva. Primjenom Zakona opseg drugih obveza osoba koje imaju dozvolu nije u bitnome mijenjan, stoga ni vrsta i opseg poslova nije zbog ukidanja ove obveze mijenjan, te pretpostavljamo da navedeno ukidanje ove obveze nije dovelo do ukidanja radnih mjesta, već se radi o ukidanju administrativne obveze imenovanja dok je zadržan opseg poslova. Primjenom Zakona ukinut je zahtjev, koji je bio propisan Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, da osoba koja izrađuje elaborat gospodarenja otpadom, a koji je sastavni dio svake

dozvole za gospodarenje otpadom, mora biti ovlašten inženjer i član komore i da mora raspolagati odgovarajućom policom osiguranja. Ukidanjem navedenih zahtjeva u svezi izrađivača elaborata gospodarenja otpadom, smatramo da je na razini Republike Hrvatske učinjena korist jer tako veći broj osoba može izrađivati elaborat, a što bi kao posljedicu moglo imati manji trošak izrade elaborata u dijelu koji je ovisio o izrađivaču elaborata koji je morao udovoljavati propisanih zahtjevima, a što doprinosi smanjenju administrativnih troškova ovlaštenika dozvole za gospodarenje otpadom. Poslovi izrađivača elaborata nisu ukinuti, već tamo gdje postoji potreba isti se i dalje obavljaju, ali izvan okvira propisanih zahtjeva kojima bi izrađivač trebao udovoljavati.

Dodatno, predviđeno je zatvaranje većeg broja odlagališta otpada na teritoriju Republike Hrvatske, na kojima trenutno postoji određeni broj radnih mjesta, a koja će zatvaranjem odlagališta prestati postojati, međutim učinak navedenog se očekuje u narednom razdoblju.

3.4.3 Da li je primjena Zakona utjecala imala posebne negativne posljedice za pojedina zanimanja, skupine radnika ili samozaposlene?

Primjena Zakona nije imala posebne negativne posljedice za pojedina zanimanja, skupine radnika ili samozaposlene.

3.4.4 Da li je primjena Zakona utjecala na pojedine dobne skupine radnika odnosno stanovništva?

Primjena Zakona nije utjecala na pojedine dobne skupine radnika odnosno stanovništva.

3.4.5 Da li je primjena Zakona utjecala na ponudu poslova?

Primjena Zakona nije imala utjecaj na ponudu poslova.

3.4.6 Da li je primjena Zakona utjecala na funkcioniranje tržišta rada?

Primjena Zakona nije utjecala na funkcioniranje tržišta rada.

3.4.7 Da li je primjena Zakona utjecala na usklađivanje privatnog, obiteljskog i poslovnog života?

Primjena Zakona nije utjecala na usklađivanje privatnog, obiteljskog i poslovnog života.

3.4.8 Da li je primjena Zakona utjecala na kvalitetu radnog mjesta?

Primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu radnog mjesta.

3.4.9 Da li je primjena Zakona utjecala na pristup radnika ili nezaposlenih programima usavršavanja, prekvalifikacije, dodatne edukacije?

Primjena Zakona nije utjecala na pristup radnika ili nezaposlenih programima usavršavanja, prekvalifikacije.

3.4.10 Da li je primjena Zakona imala učinak na zdravlje i sigurnost radnika?

Primjena Zakona nije imala učinak na zdravlje i sigurnost radnika.

3.4.11 Da li je primjena Zakona utjecala, izravno ili neizravno, na postojeća prava i obveze radnika?

Primjena Zakona nije utjecala ni izravno ni neizravno na postojeća prava i obveze radnika.

	<i>3.4.12 Da li je primjena Zakona utjecala, izravno ili neizravno, na postojeća prava i obveze poslodavaca?</i> Primjena Zakona je imala ograničeni učinak na postojeća prava i obveze poslodavaca, jer su ukinute obveze, koje su bile propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, da poslodavac, koji zapošljava 50 i više radnika, mora imenovati povjerenika za otpad i zamjenika tog povjerenika, te im osigurati izobrazbu, kao i opća obveza osobe koja je posjedovala dozvolu za gospodarenje otpadom da imenuje osobu odgovornu za gospodarenje otpadom. Poslovi koje je obavljao povjerenik, zamjenik povjerenika i osoba odgovorna za gospodarenje otpadom i dalje se obavljaju izvan zakonom propisane obveze imenovanja tih osoba. Pregled podataka o imenovanjima povjerenika i zamjenika povjerenika za otpad dostupan je u Prilogu 13. ovoga dokumenta. <i>3.4.13 Da li je primjena Zakona utjecala na autonomiju socijalnih partnera u područjima za koja su kompetentna?</i> Primjena Zakona nije utjecala na autonomiju socijalnih partnera u područjima za koja su kompetentna. <i>3.4.14 Da li je primjena Zakona utjecala, primjerice, na kolektivno pregovaranje na bilo kojoj razini ili na pravo kolektivnog djelovanja?</i> Primjena Zakona nije utjecala ni na kolektivno pregovaranje na bilo kojoj razini niti na pravo kolektivnog djelovanja.
3.5.	Analiza učinaka primjene Zakona na zaštitu okoliša
	<i>3.5.1. Da li je primjena Zakona utjecala učinak na ispuštanje stakleničkih plinova (npr. ugljičnog dioksida, metana, itd.) u atmosferu?</i> Primjena Zakona nije utjecala na ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu. U narednom razdoblju planirana je promjena u načinu sakupljanja i obrade komunalnog otpada, te se nakon uspostave centara za gospodarenje otpadom i s tim povezanog zatvaranja većeg broja odlagališta, očekuje smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova zbog gospodarenja otpadom. <i>3.5.2. Da li ima učinak na ispuštanje kiselih, fotokemijskih ili štetnih onečišćivača zraka koji mogu utjecati na ljudsko zdravlje, oštetiti usjeve ili zgrade ili dovesti do onečišćenja okoliša (tla, rijeka i dr.)?</i> Primjena Zakona nije imala utjecaj na ispuštanje kiselih, fotokemijskih ili štetnih onečišćivača zraka koji mogu utjecati na ljudsko zdravlje, oštetiti usjeve ili zgrade ili dovesti do onečišćenja okoliša, jer su, u bitnome, zadržane obveze, zahtjevi i uvjeti u svezi gospodarenja otpadom, koji su bili propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a kojima se osigurava da se gospodari otpadom na način da ne dolazi do ispuštanja kiselih, fotokemijskih ili štetnih onečišćivača zraka koji mogu utjecati na ljudsko zdravlje, oštetiti usjeve ili zgrade ili dovesti do onečišćenja okoliša. <i>3.5.3. Da li je primjena Zakona imala učinak na energetske resurse za potrebe gospodarstva?</i> Primjena Zakona nije imala učinak na energetske resurse za potrebe gospodarstva jer su zadržani zahtjevi i obveze koji su bili uređeni Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

Zakon i podzakonski akti (Pravilnik o gospodarenju otpadom, Pravilnik o ukidanju statusa otpada i Pravilnik o termičkoj obradi otpada) uređuju pitanja korištenja otpada u svrhu proizvodnje goriva, te proizvodnje i korištenja energije.

3.5.4. Da li je primjena Zakona imala učinak na kombinaciju goriva (ugljena, plina, nuklearne energije, obnovljivih izvora) koji se koriste u proizvodnji energije?

Primjena Zakona nije imala učinak na kombinaciju goriva koja se koriste u proizvodnji energije jer su zadržani zahtjevi i obveze koji su bili uređeni Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.

3.5.5. Da li je primjena Zakona utjecala na povećanje ili smanjenje potražnje za prijevozom (putničkim ili teretnim)?

Primjena Zakona o gospodarenju otpadom nije utjecala ni na povećanje niti na smanjenje potražnje za putničkim prijevozom.

Primjena Zakona otpadom nije utjecala na povećanje ili smanjenje potražnje za teretnim prijevozom, jer su obveze, koje su bile propisane Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim aktima donesenim temeljem toga Zakona, primjenom Zakona, u bitnome, ostale nepromijenjene.

Uzimajući u obzir da je obveza odvojenog sakupljanja otpada i zabrana miješanja otpada uvedena Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, te se radi navedenog u sklopu javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na lokalnoj razini obavlja veći broj odvoza otpada od lokacije korisnika javne usluge do skladišta ili lokacije za obradu otpada, da se zatvorio određeni broj odlagališta na teritoriju Republike Hrvatske, stoga se i otpad, koji se do tada prevozio do tih odlagališta, po njihovom zatvaranju prevozi do mjesta obrade koje je uglavnom na većoj udaljenosti od zatvorenog odlagališta, te da je došlo do povećanja količina otpada u prekograničnom prometu otpadom, smatramo opravdanim pretpostaviti da se u prethodnim godinama, povećala potražnja za teretnim prijevozom otpada, ali koja nije uzrokovana primjenom Zakona.

3.5.6. Da li je primjena Zakona utjecala na povećanje ili smanjenje potražnje za energijom i gorivom?

Primjena Zakona nije utjecala ni na povećanje niti na smanjenje potražnje za energijom i gorivom.

Procjenjujemo da će, u narednom razdoblju, radi ostvarivanja ciljeva gospodarenja otpadom, te povećanja kapaciteta za obradu otpada na teritoriju Republike Hrvatske dovesti do porasta potražnje za energijom i gorivom, jer će se obavljati obrada i prijevoz otpada u mjeri koja je veća od trenutne.

3.5.7. Da li je primjena Zakona utjecala na broj bioloških vrsta/primjeraka u određenom području (npr. smanjivanjem bioraznolikosti) ili je povećala broj vrsta (npr. promicanjem njihovog očuvanja)?

Primjena Zakona nije ni utjecala na broj bioloških vrsta/primjeraka u određenom području, niti se primjenom Zakona povećao broj vrsta.

3.5.8. Da li je primjena Zakona utjecala na zaštićene ili ugrožene vrste, njihova staništa ili ekološki ugrožena područja?

Primjena Zakona nije utjecala na zaštićene ili ugrožene vrste, njihova staništa ili ekološki ugrožena područja.

Gradnja građevina za gospodarenje otpadom obavlja se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju zaštitu prirode.

3.5.9. Da li je primjena Zakona utjecala na migracijske putove, ekološke koridore ili zaštićene ekološke zone?

Primjena Zakona nije utjecala na migracijske putove, ekološke koridore ili zaštićene ekološke zone.

Gradnja građevina za gospodarenje otpadom obavlja se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju zaštitu prirode, te stoga primjena Zakona nije utjecala na migracijske putove, ekološke koridore ili zaštićene ekološke zone

3.5.10. Da li je primjena Zakona utjecala na kvalitetu pitke vode i podzemnih voda?

Primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu pitke vode i podzemnih voda.

Zakon i podzakonski akti uređuju postupanje s otpadom na način da se spriječi rasipanje, raznošenje i ispuštanje otpada u okoliš, kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša, uključujući i voda. Obveze i zahtjevi, u svezi navedenoga, a koji su bili propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima donesenim temeljem toga zakona, su primjenom Zakona, u bitnome, nepromijenjeni, te stoga primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu pitke vode i podzemnih voda.

Gradnja građevina za gospodarenje otpadom obavlja se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju vode, te stoga primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu pitke vode i podzemnih voda.

Zakon uređuje zatvaranje odlagališta, koja ne udovoljavaju propisanim zahtjevima, te bi stoga mogla imati negativni utjecaj na okoliš, a time i vode, međutim provedba mjere je povezana s izgradnjom novih kapaciteta primarno za obradu komunalnog otpada, tako da se učinci te mjere očekuju u narednom razdoblju.

3.5.11. Da li je primjena Zakona utjecala povećala ili smanjila kvalitetu vode u priobalnim i morskim područjima (zbog ispuštanja kanalizacije, hranjivih tvari, ulja, teških metala i ostalih zagađivača)?

Primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu vode u priobalnim i morskim područjima.

Zakon i podzakonski akti uređuju postupanje s otpadom na način da se spriječi rasipanje, raznošenje i ispuštanje otpada u okoliš, kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša, uključujući i voda u priobalnim i morskim područjima. Obveze i zahtjevi, u svezi navedenoga, a koji su bili propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima donesenim temeljem toga zakona, su primjenom Zakona, u bitnome, nepromijenjeni, te stoga smatramo da primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu vode u priobalnim i morskim područjima.

Gradnja građevina za gospodarenje otpadom obavlja se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju vode, te stoga primjena Zakona nije utjecala na kvalitetu vode u priobalnim i morskim područjima.

Zakon uređuje zatvaranje odlagališta, koja ne udovoljavaju propisanim zahtjevima, te bi stoga mogla imati negativni utjecaj na okoliš, a time i vode, međutim provedba mjere je povezana s izgradnjom novih kapaciteta primarno za obradu komunalnog otpada, tako da se učinci te mjere očekuju u narednom razdoblju.

3.5.12. Da li je primjena Zakona utjecala na upotrebu obnovljivih izvora energije (vjetar, voda, sunce, more), obnovljivih resursa hrane (npr. riba) i njihovu uporabu brže nego se resursi mogu samostalno obnoviti?

Primjena Zakona nije utjecala na upotrebu obnovljivih izvora energije, obnovljivih resursa hrane, niti je potaknula njihovu uporabu brže nego se resursi mogu samostalno obnoviti.

3.5.13. Da li je primjena Zakona utjecala na tvrtke i da li su tvrtke više ili manje zagađivale atmosferu zbog promjena u načinu poslovanja?

Primjena Zakona utjecala je na tvrtke koje su stavljale na tržište i tvrtke koje su koristile u poslovanju proizvode za koje je uvedena zabrane stavljanja na tržište:

- plastični proizvodi za jednokratnu uporabu iz Popisa B Dodatka III. Zakona
- proizvodi od oksorazgradive plastike
- lagane plastične vrećice za nošenje osim vrlo laganih plastična vrećica za nošenje
- proizvod iz Popisa C Dodatka III. Zakona, koji ima čep ili poklopac od plastike, ako taj čep ili poklopac ne ostaje pričvršćen za spremnik tijekom faze predviđene uporabe proizvoda.

Primjena Zakona, u bitnome, nije utjecala na mjeru u kojoj tvrtke, zbog obavljanja svoje djelatnosti onečišćuju atmosferu, međutim navedeno se očekuje u narednom razdoblju po stupanju na snagu obveza uređenih podzakonskim aktima.

3.5.14. Da li je primjena Zakona utjecala na proizvodnju otpada (krutog, gradskog, poljoprivrednog, rudarskog, radioaktivnog ili toksičnog otpada)?

Primjena Zakona je u manjoj mjeri utjecala na stvaranje otpada.

Vlada Republike Hrvatske je donijela Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2023.-2028. (NN 84/23), čiji sastavni dio je Program sprečavanja nastanka otpada koji sadrži mjere kojima se planira spriječiti nastanak otpada, međutim mjere nisu provedene, stoga se učinak tih mjera očekuje u narednom razdoblju.

Primjenom Zakona uvedena je mjera „dekategorizacije otpada“ kojom centar za ponovnu uporabu može izmijeniti status otpada određene robe koju je zaprimio (alati i uređaji i njihovi dijelovi koji nisu namijenjeni isključivo profesionalnoj uporabi, tekstil, odjeća, obuća, dijelovi vozila, predmeti široke potrošnje i predmeti koji se kao otpad smatraju glomaznim otpadom i slično) i time izravno smanjiti količinu otpada koji nastaje. Kako je broj centara malen i relativno su male količine dekategorizirane robe ova mjera ima ograničeni učinak na stvaranje otpada.

Primjenom Zakona nastavljena je primjena mjere „nusproizvod“ (potvrde da određeni materijal nije otpad već nusproizvod koji će se koristiti u odgovarajućoj proizvodnji), koja je bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Kako su primjenom Zakona, u bitnome, zadržani zahtjevi i uvjeti za nusproizvode, koji su bili propisani Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, smatramo da primjenom Zakona ova mjera, u bitnome, nije promijenila svoj učinak na stvaranje otpada.

Zakon predviđa poticanje kućnog kompostiranja biootpada, a podzakonski akt, Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/22) (poveznica je dostupna u Prilogu 3. ovoga dokumenta), predviđa donošenje upute o kućnom kompostiranju kojom se uređuje kvantificiranje količina biootpada čiji nastanak je spriječen, što sve doprinosi smanjuje količina biootpada u komunalnom otpadu, međutim mjere nisu provedene, stoga se učinak tih mjera očekuje u narednom razdoblju.

Zakon predviđa poticanje sprečavanja nastanka otpada, dizajn proizvoda i dijelova proizvoda kojim se smanjuje količina otpada tijekom proizvodnje i uporabe, te uspostavu mreža za pripremu za ponovnu uporabu i popravak i potporu, povećanja udjela ponovno uporabljive ambalaže koja se stavlja na tržište, ponovnu uporabu ambalaže, čime se izbjegava korištenje

	jednokratne ambalaže, što sve dovodi do smanjenja količina otpada koji nastaje, međutim mjere nisu provedene, stoga se učinak tih mjera očekuje u narednom razdoblju. <i>3.5.15. Da li je primjena Zakona utjecala na rizik neovlaštenog ili nenamjernog ispuštanja ekološki štetnih ili genetski modificiranih organizama?</i> Primjena Zakona nije utjecala na rizik neovlaštenog ili nenamjernog ispuštanja ekološki štetnih ili genetski modificiranih organizama. <i>3.5.16. Da li je primjena Zakona utjecala na okoliš ili na mjere zaštite okoliša u susjednim zemljama i zemljama članicama EU?</i> Primjena Zakona nije utjecala ni na okoliš ni na mjere zaštite okoliša u susjednim zemljama i zemljama članicama EU.
3.6.	Analiza učinaka primjene Zakona na zaštitu ljudskih prava
	<i>3.6.1 Da li je primjena Zakona utjecala na građane drugih nacionalnosti ili na strane sezonske radnike?</i> Primjena Zakona nije utjecala na građane drugih nacionalnosti ili na strane sezonske radnike. <i>3.6.2 Da li je primjena Zakona utjecala na nediskriminaciju, jednaki tretman i jednake prilike za sve?</i> Primjena Zakona nije utjecala na nediskriminaciju, jednaki tretman i jednake prilike za sve. <i>3.6.3 Da li je primjena Zakona utjecala na različit tretman žena i muškaraca?</i> Primjena Zakona nije utjecala na različit tretman žena i muškaraca. <i>3.6.4 Da li je primjena Zakona utjecala na različit tretman skupina ili pojedinaca na osnovi spola, rasnog ili nacionalnog podrijetla, vjerskog opredjeljenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije?</i> Primjena Zakona nije utjecala na različit tretman bilo skupina bilo pojedinaca na osnovi bilo spola, bilo rasnog ili nacionalnog podrijetla, bilo vjerskog opredjeljenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije. <i>3.6.5 Da li je primjena Zakona utjecala na neizravnu diskriminaciju?</i> Primjena Zakona nije utjecala na neizravnu diskriminaciju. <i>3.6.6 Da li je primjena Zakona utjecala na prava djeteta?</i> Primjena Zakona nije utjecala na prava djeteta. <i>3.6.7 Da li je primjena Zakona utjecala na privatnost pojedinaca (uključujući njihovo mjesto stanovanja i njihovu komunikaciju)?</i> Primjena Zakona nije utjecala na privatnost pojedinaca. <i>3.6.8 Da li je primjena Zakona utjecala na pravo izbora i slobode pojedinaca?</i> Primjena Zakona nije utjecala na pravo izbora i slobode pojedinaca. Primjenom Zakona, u bitnome, nije izmijenjeno ograničenje prava na postupanje s otpadom i s tim povezana obveza predaje otpada ovlaštenoj osobi, koje je bilo propisano Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. <i>3.6.9 Da li je primjena Zakona utjecala na obradu osobnih podataka ili na prava pojedinca na pristup osobnim podacima?</i>

Primjena Zakona nije utjecala na obradu osobnih podataka ili na prava pojedinca na pristup osobnim podacima.

Primjenom Zakona, u bitnome, nije izmijenjena obveza davatelja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada da u sklopu Evidencije o preuzetom komunalnom otpadu (sadržaj propisan Pravilnikom o gospodarenju otpadom) vodi propisane informacije, koje su osobni podaci, o korisnicima javne usluge (ime i prezime, OIB, adresa).

3.6.10 Da li je primjena Zakona utjecala na ograničavanje ili poticanje uključenosti dionika u proces donošenja odluka kao što je predviđeno posebnim nacionalnim i europskim zakonodavstvom (npr. Zakon o procjeni učinaka propisa, Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona i drugih propisa)?

Primjena Zakona nije ograničila uključenosti dionika u proces donošenja odluka kao što je predviđeno posebnim nacionalnim i europskim zakonodavstvom, već je navedeno u određenoj mjeri potakla propisujući obveze o javnom savjetovanju.

Primjenom Zakona predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba je obvezno, prije donošenja, provesti javno savjetovanje o prijedlogu Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, što je od lokalnog značaja jer se navedenom odlukom određuje iznos obvezne minimalne javne usluge koju je obvezan plaćati svaki korisnik javne usluge.

Primjenom Zakona davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada je obvezan, prije primjene, provesti javno savjetovanje o prijedlogu cjenika odnosno izmjene cjenika javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, što je od lokalnog značaja jer se navedenim cjenikom određuje jedinična cijena za preuzimanje jednoga kilograma miješanoga komunalnoga otpada ili volumena spremnika miješanoga komunalnoga otpada.

3.6.11 Da li je primjena Zakona utjecala na odnos prema svim sudionicima i dionicima jednako, uz dužno poštovanje prema različitostima?

Primjena Zakona je jednako utjecala na odnos prema svim sudionicima i dionicima, uz dužno poštovanje prema različitostima.

3.6.12 Da li je primjena Zakona utjecala na kulturološku i jezičnu raznolikost?

Primjena Zakona nije utjecala na kulturološku i jezičnu raznolikost.

3.6.13 Da li je primjena Zakona utjecala na prava pojedinaca i njihov odnos s javnom upravom?

Primjena Zakona nije utjecala na prava pojedinaca i njihov odnos s javnom upravom.

3.6.14 Da li je primjena Zakona utjecala na pristup pojedinca pravnim institucijama?

Primjena Zakona nije utjecala na pristup pojedinca pravnim institucijama.

3.6.15 Da li je primjena Zakona utjecala na medije, pluralizam medija i slobodu govora?

Primjena Zakona nije utjecala ni na medije, pluralizam medija niti na slobodu govora.

3.6.16 Da li je primjena Zakona utjecala na etička pitanja (kloniranje, uporaba ljudskog tijela ili dijelova tijela za financijsku dobit, genetička istraživanja, uporaba genetičkih informacija)?

Primjena Zakona nije utjecala na etička pitanja.

3.6.17 Da li je primjena Zakona utjecala na pravo na slobodu i sigurnost, pravo na pošteno suđenje i pravo na obranu?

Primjena Zakona nije utjecala na slobodu i sigurnost, pravo na pošteno suđenje i pravo na obranu.

3.6.18 Da li je primjena Zakona utjecala prava žrtvi i svjedoka?

Primjena Zakona nije utjecala na prava žrtvi i svjedoka.

3.6.19 Da li je primjena Zakona utjecala na kapacitet redarstvenih snaga?

Primjena Zakona nije bitno utjecala na kapacitet redarstvenih snaga.

Primjena Zakona dovela je do angažiranja određenih kapaciteta:

- Ministarstva unutarnjih poslova, koje je zaduženo za nadzor prijevoza otpada
- Ministarstva financija Carinske uprave koje je zaduženo za nadzor prekograničnog prometa otpadom, djelatnost posredovanja u gospodarenju otpadom i djelatnost trgovanja otpadom i
- Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

Dodatno, osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar) je nadležna za nadzor javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje otpada od strane fizičkih osoba te na nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanja ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba protivno Zakonu, nalaganje propisanim osobama da uklone otpad s određene nekretnine.

3.6.20 Da li je primjena Zakona utjecala na javne institucije i administraciju, primjerice, u smislu njihovih nadležnosti?

Primjena Zakona uvela je slijedeće promjene nadležnosti:

- županija je postala nadležna za rješavanje zahtjeva za upis u Očevidnik nusproizvoda, za što je sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom bilo nadležno MINGOR
- županija je nadležna za vođenje Evidencije centara ponovne uporabe
- ukinuti su Očevidnik prijevoznika otpada, Očevidnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očevidnik trgovaca otpadom i Očevidnik reciklažnih dvorišta, koje je vodilo MINGOR, te je propisana nadležnost županije za vođenje Evidencije prijevoznika otpada, posrednika otpadom, trgovaca otpadom i reciklažnih dvorišta
- nadležnost za rješavanje o zahtjevu za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom izravno nije promijenjena (MINGOR je nadležno za gospodarenje opasnim otpadom i postupke R1 i D 10, dok je županija nadležna za sve ostale zahtjeve), međutim izmijenjena je obveza ishođenja dozvole za gospodarenje otpadom, koja se ne izdaje za sakupljanje otpada, već je za sakupljanje otpada je potreban upis sakupljača u u Očevidnik sakupljača i oporabitelja
- izmijenjen je opseg postupaka oporabe za čije obavljanje nije potrebna dozvola za gospodarenje otpadom već se obavljaju temeljem upisa oporabitelja u Očevidnik sakupljača i oporabitelja (Očevidnik oporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu a gospodarenje otpadom ukinut je i u bitnome je zamijenjen Očevidnikom sakupljača i oporabitelja) i koji su u nadležnosti županije
- nadležnost za rješavanje o zahtjevu za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije i nadležnosti za prekogranični promet otpadom nisu u bitnome mijenjane.

3.6.21 Da li je primjena Zakona povećala broj kriminalnih djela?

Primjena Zakona nije povećala broj kriminalnih djela.

Primjena Zakona bi mogla na formalnoj razini utjecati na broj djela, na koja se primjenjuju odredbe Kazenog zakona, jer uređuje „količinu otpada koja se smatra neznom u prometu

	otpadom“, a što je u svezi odluko o karakterizaciji određenog djela prema odredbi Kaznenog zakona koji propisuje kaznu za protupropisno izvršenje nedozvoljenog prometa otpadom u količini većoj od neznatne. Podaci o povećanju odnosno smanjenju broja kriminalnih djela zbog primjene Zakona nisu dostupni.
4.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE <i>Savjetovanje se provodi u trajanju od najmanje 30 dana uz javno izlaganje materije koja je predmet savjetovanja.</i> <i>Savjetovanje se provodi putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću objavom Obrasca naknadne procjene učinaka propisa.</i> <i>Tijekom savjetovanja potrebno je provesti jedno ili više javnih izlaganja Obrasca o naknadnoj procjeni učinaka propisa neposrednim kontaktom s dionicima.</i> <i>Sažetak postupka savjetovanja s javnošću potrebno je iznijeti na jasan način i s točnim datumima početka i završetka savjetovanja, kao i datume provedenog javnog izlaganja.</i> <i>Potrebno je navesti broj ukupno zaprimljenih mišljenja, primjedbi i prijedloga koji su pristigli pisanim putem u vrijeme savjetovanja te broj prihvaćenih komentara na Obrazac naknadne procjene učinaka propisa.</i> <i>Potrebno je navesti sveukupni broj zaprimljenih mišljenja, primjedbi i prijedloga te navesti broj prihvaćenih komentara na Obrazac naknadne procjene učinaka propisa.</i> <i>Istovremeno sa savjetovanjem, Obrazac o naknadnoj procjeni učinaka propisa dostavlja se na mišljenje nadležnim tijelima i Uredu za zakonodavstvo.</i> <i>Potrebno je ukratko navesti kojim nadležnim tijelima je dostavljen ovaj Obrazac i kada je zaprimljeno mišljenje nadležnog tijela i Ureda za zakonodavstvo.</i>
5.	PREPORUKA O DALJNJEM POSTUPANJU <i>Potrebno je kratko i sažeto prezentirati ukupne rezultate provedenog postupka naknadne procjene učinaka. Potrebno je dati analizu koristi i troškova koji su postignuti primjenom Zakona, imajući u vidu rezultate analize i provedeno savjetovanje.</i> <i>Na temelju svega izloženog u naknadnoj procjeni učinaka propisa sažeto predložite optimalno normativno rješenje koje će dovesti do daljnjeg poboljšanja područja primjene Zakona koje može biti da se primjena Zakona:</i> - nastavi, - pristupi izmjeni i/ili dopuni Zakona, - staviti izvan snage.
6.	PRILOZI <i>U prilogu se prilažu važniji dokumenti, analize i rezultati korisni za donositelje odluka. Ako je riječ o opširnijim dokumentima, prilažu se sažeci dokumenta uz navođenje izvora. U priloge se također mogu staviti dokumenti nastali u postupku procjene učinaka propisa. Priloge je potrebno numerirati i ovdje navesti nazive priloga</i> Prilog 1. poveznice: Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) Prilog 2. poveznica: Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21) Prilog 3. poveznica: Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/22) Prilog 4. poveznica: Pravilnik o ukidanju statusa otpada (NN 55/23) Prilog 5. poveznica: Pravilnik o odlagalištima otpada (NN 4/23) Prilog 6. poveznica: Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2023.- 2028. (NN 84/23) Prilog 7. poveznica: Europski zeleni plan Prilog 8. poveznica: Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo

	Prilog 9. Izvadak iz materijala sa 66. sjednica Vlade Republike Hrvatske od 8. 7. 2021. godine sadržanih u Konačnom prijedlogu Zakona o gospodarenju otpadom Prilog 10. poveznica: Očevidnik nusproizvoda Prilog 11. poveznica: Izvešće o nastalom i odloženom komunalnom otpadu za 2022. godinu Prilog 12. poveznica: Pregled rada Portala sprječavanja nastanka otpada i Aplikacije za jedinice lokalne samouprave u 2021. godini Prilog 13. poveznica: Pregled podataka o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika za otpad Prilog 14. poveznica: Izvešće o komunalnom otpadu za 2022. godinu
7.	POTPIS ČELNIKA TIJELA
	Potpis: Datum:

PRILOG 9.

Izvadak iz materijala sa 66. sjednica Vlade Republike Hrvatske od 8. 7. 2021. godine sadržanih u Konačnom prijedlogu Zakona o gospodarenju otpadom.

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 194/13., 73/17., 14/19. i 98/19.; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) uređuju se mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada, sustav gospodarenja otpadom, uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Važeći Zakon, zajedno s pripadajućim podzakonskim aktima, usklađen je s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.), Direktivom Komisije (EU) 2015/1127 od 10. srpnja 2015. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 184, 11. 7. 2015.), Direktivom 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.), Direktivom Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.), Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikova dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.), Direktivom 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se stavlja izvan snage Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.), Direktivom 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047, 18. 02. 2004.), Direktivom 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.), Direktivom 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.), Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 102, 11. 4. 2006.), te se njime utvrđuje okvir za provedbu Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU) 2015/2002 od 10. studenoga 2015. o izmjeni priloga I.C i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 294, 11. 11. 2015.). Navedenim direktivama određeni su ciljevi za odvajanje, recikliranje i odlaganje otpada do 2020. godine.

2018. godine donesene su izmjene i dopune direktiva iz područja gospodarenja otpadom:

- Direktive (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i

o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 150, 14. 6. 2018.)

- Direktive (EU) 2018/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada (SL L 150, 14. 6. 2018.)
- Direktive (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.)
- Direktive (EU) 2018/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 150, 14. 6. 2018.).

Također, 2019. godine donesena je Direktiva (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš (SL L 155, 12. 6. 2019.). s mjerama za jednokratne plastične proizvode koje uključuju zabranu stavljanja na tržište, označavanje proizvoda, proširenu odgovornost proizvođača, informiranje javnosti i dr.

Slijedom navedenoga, a radi daljnjeg usklađivanja nacionalnog zakonodavstva, potrebno je donijeti novi Zakon. Prijedlogom Zakona o gospodarenju otpadom u nacionalno zakonodavstvo implementirat će se Direktiva (EU) 2019/904 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o smanjenju utjecaja određenih plastičnih proizvoda na okoliš, Direktiva (EU) 2018/851 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu, Direktiva (EU) 2018/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu, Direktiva (EU) 2018/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 1999/31/EZ o odlagalištima otpada i Direktiva (EU) 2018/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni direktiva 2000/53/EZ o otpadnim vozilima, 2006/66/EZ o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te 2012/19/EU o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi. Navedene direktive propisuju nove više ciljeve odvajanja i recikliranja otpada do 2035. godine i nove niže ciljeve za odlaganje otpada te mjere za jednokratne plastične proizvode (npr. štapići, slamke, pribor za jelo i sl.) koje uključuju zabranu stavljanja na tržište, označavanje proizvoda, proširenu odgovornost proizvođača, informiranje javnosti, a što je i cilj ovoga prijedloga Zakona.

Nadalje, Ustavni sud Republike Hrvatske je donio Odluku od 23. ožujka 2021. vezano za zahtjev većeg broja stranaka za ocjenu suglasnosti Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom i Zakona o održivom gospodarenju otpadom s Ustavom Republike Hrvatske. Navedenom Odlukom Ustavni sud Republike Hrvatske je s rokom 15. rujna 2021. ukinuo određene članke Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom koji se odnose na razvrstavanje korisnika javne usluge na kućanstva i koji nisu kućanstva, na cijenu ugovorne kazne i poticajnu naknadu. Razmatrajući obrazloženja iz Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o ukidanju pojedinih članaka iz Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom usklađen je ovaj prijedlog Zakona.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim Zakonom se određuju novi viši ciljevi odvajanja i recikliranja otpada do 2035. godine i novi niži ciljevi za odlaganje otpada. Propisuju se mjere za jednokratne plastične proizvode koje uključuju zabranu stavljanja na tržište jednokratnih plastičnih proizvoda (npr. štapići, slamke, pribor za jelo i sl.), označavanje proizvoda, proširenu odgovornost proizvođača, i informiranje javnosti te zabranu stavljanja na tržište plastičnih vrećica za nošenje debljine manje od 50 mikrometara uz izuzetak vrlo laganih plastičnih vrećica za nošenje.

Ovim Zakonom propisuje se nadležnost županijskog upravnog tijela za vođenje Očevidnika sakupljača i oporabitelja.

Propisuje se da MINGOR izdaje dozvole za gospodarenje otpadom za opasni otpad i za neopasni otpad koji se obrađuje postupcima u kojima se otpad koristi kao gorivo ili drugog načina dobivanja energije (R1) i spaljivanje otpada na kopnu (D10), a nadležno županijsko tijelo izdaje dozvole za neopasni otpad za sve ostale postupke uporabe i zbrinjavanja. Za neke postupke uporabe otpada (npr. biološka uporaba, energetska uporaba neopasnog otpada uz proizvodnju energije, uporaba otpadnog ulja radi proizvodnje biogoriva, uporaba drvnog otpada, uporaba otpada u gradnji i za proizvodnju asfalta, sakupljanje otpada) i za postupak sakupljanja svih vrsta otpada uvodi se upis u očevidnik koji vode nadležni županijski uredi. . Propisuje se da se dozvola za gospodarenje otpadom izdaje na rok od deset godina.

Propisuje se nadležnost županijskih upravnih tijela za vođenje evidencija i očevidnika za djelatnosti gospodarenja otpadom (prijevoz, posredovanje, trgovanja otpadom, reciklažna dvorišta, nusproizvodi), a očevidnik o ukidanju statusa otpada vodi MINGOR.

Ovim Zakonom propisuje se javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada (što čini javnu uslugu, tko su korisnici javne usluge, obračun cijene javne usluge, obveze korisnika i davatelja javne usluge te jedinica lokalne samouprave, itd.)

Na temelju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 23. ožujka 2021. godine, a vezano za razvrstavanje korisnika javne usluge na kućanstva i koji nisu kućanstva, obrazloženje Ustavnog suda Republike Hrvatske se u bitnom temelji na činjenici da mogućnost razlikovanja dvije kategorije korisnika javne usluge nije bila propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a što je učinjeno u ovom Prijedlogu Zakona kojim je propisano da se korisnici javne usluge dijele na kućanstva i one koji nisu kućanstva. Vezano za ugovornu kaznu obrazloženje Ustavnog suda Republike Hrvatske je da se propisivanjem Uredbom ugovorne kazne, kao dijela strukture cijene javne usluge, izašlo izvan okvira ovlaštenja određenog Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. U tom smislu je ovim prijedlogom Zakona propisano da je korisnik usluge dužan platiti davatelju usluge ugovornu kaznu ako ne ispunjava propisane obveze i da se iznos ugovorne kazne iskazuje na zasebnoj stavci na računu za javnu uslugu, odnosno ugovorna kazna više nije dio strukture cijene javne usluge što je bilo sporno. Vezano za poticajnu naknadu, u bitnom se u odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske navodi da su zbog toga što je kao temeljna godina za izračun količine otpada, za koju se plaća poticajna naknada bila 2015. godina, te su zbog toga određene jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) bile zakinute i zapravo „kažnjene“ jer su i prije 2015. godine uspješno uspostavile učinkoviti sustav i postigle dobre rezultate odnosno visoki postotak odvajanja otpada, a što predloženi način izračuna poticajne naknade nije uzimao u obzir te da su JLS stavljene u neravnopravni položaj. Isto tako u obrazloženju Ustavnog suda Republike Hrvatske se navodi da takva mjera nije dovoljno stimulativna za JLS i da nije pravedna u smislu jednake tretiranosti JLS. U ovom prijedlogu Zakona za izračun poticajne naknade primijenjen je drugačiji način izračuna koji ne uključuje 2015. kao baznu godinu i ne uključuje izuzetke od plaćanja, već se izračunava na temelju postignutih rezultata pojedine JLS za prethodnu kalendarsku godinu, što se smatra pravednijim načinom.

Propisuju se centri za ponovnu uporabu.

Propisuje se postupak vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada te obveznici vođenja tog očevidnika.

Prijedlogom zakona utvrđuju se uvjeti i nadležnosti za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije (plan gospodarenja i dozvola za gospodarenje otpadom iz rudarske industrije).

Propisuje se da su obveznici izrade plana gospodarenja otpadom Republika Hrvatska i županije.

Propisuju se obaveze proizvođačima proizvoda u okviru proširene odgovornosti i način organiziranja sustava proširene odgovornosti proizvođača putem Fonda i Organizacije.

Određuju se posebne kategorije otpada za koje se propisuju posebni uvjeti gospodarenja i/ili plaćanje posebnih naknada.

Također, propisuju se ekonomski instrumenti gospodarenja otpadom (potpore te poticajna naknada, naknada za odlaganje otpada, naknada zbog blizine odlagališta i naknada za korištenje odlagališta, povratna naknada, naknada gospodarenja otpadom u okviru proširene odgovornosti proizvođača).

Propisuje se nadležnost i prekršajne odredbe za prekogranični promet otpadom na koji se izravno primjenjuje Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12. 7. 2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU) 2015/2002 od 10. studenoga 2015. o izmjeni priloga I.C i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 294, 11. 11. 2015.).

Određuje se sadržaj i nadležnost za informacijski sustav gospodarenja otpadom.

Propisuje se inspekcijski i upravni nadzor nad primjenom zakona, prekršajne odredbe te prijelazne i završne odredbe.

Zbog hitnosti usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s direktivama Europske unije propisuje se da će se naknadna procjena učinka propisa provesti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona.